

Kansallisen
senioriliiton
jäsenlehti
1/2023

Patina

*Tule
mukaan!*

LIITOKOKOUS

Savonlinna
kutsuu liitto-
kokoukseen

MATKAILU

Itävalta/Wien
Savonlinna

SENIORILIITTO

Pirjo
Venäläinen on
Vuoden seniori

VAALIT

Seniori-
ikäiset
vahvasti
vaalityön
keskiössä

Aika ihmeellinen elämä

Kaari Utrio on eläkkeelläkin
ottanut kantaa asioihin.

SOUND OF MUSICIN MAISEMIA –nähtävyyksiä ja vähän patikointiakin!

Itävallan Salzkammergutin alppimaisemat ovat kuin Sound of Musicin säveliä. Idyllisiä pikkukyliä, kirkkaita alppijärviä, vehreitä niittyjä. Vierailukohteita mm. Salzkammergut, Bad Ischlin kylpyläkaupunki, Salzburg ja Hellbrunin linna, Kotkanpesä. Wolfgang-järven alueella myös helppo patikkaretki. Matkalla 4 illallista, 1 lounas.

14.-18.6. / 6.-10.9. • alk. 1.495,-

TEEMAMATKOJA

Kylpyläviikonloppu Haapsalussa
7.-10.4. / 4.-7.5. • alk. 330,-

Taiteen ja teatterin Tartto
sis. myös operetti Wieniläisverta
15.-18.4. • alk. 385,-

Lahemaan kansallispuisto
- luontoelämyksiä ja kartanoita 18.-21.5. • alk. 395,-

Vaellus Santiago de Compostelaan
24.5.-1.6. / 13.-21.10. • alk. 1.600,-

Pärnun ja Saarenmaan puutarhoja ja pioniunelmia
29.6.-2.7. • alk. 420,-

Kentin linnoja, puutarhoja ja viinitarhoja
13.-16.7. • alk. 1.495,-

Italian helmiä: Riminin rannikko, Ravenna,
Bologna ja San Marino 28.9.-1.10. • alk. 1.395,-

MUSIIKKIA JA TEATTERIA TALLINNASSA

ANNA KARENINA -baletti 5.-6.4. • alk. 180,-
TRUBADUURI -ooppera 20.-21.4. • alk. 145,-
TAIKAHUILU-ooppera 6.-7.5. • alk. 210,-
MAMMA MIA -musikaali 6.-7.5. • alk. 215,-
NUORTEN LAULU- JA TANSSIJUHLAT
1.-3.7. • alk. 280,-

MATKALUKEMISTA - UUDET ESITTEEMME!

MUISTA!

Jäsenetu senioriliiton jäsenille:
**ALENNUS 5% NORMAALIHINTAISISTA
OPASTETUISTA MATKOISTA.**

Jäsenetu koskee vain uusia varauksia, varauksen yhteydessä kerrottava oman yhdistyksen nimi.

Uuden äärellä

Kun viime vuoden elokuussa kokoonnuimme saman pöydän ääreen uuden Patinan tuottajaksi valitun Ompipressin kanssa, lehden ulkoasusta ei kenelläkään ollut muuta käsitystä kuin se, että noin 50-sivuinen aikakauslehti pitäisi saada aikaiseksi. Toiveet lehteä kohtaan olivat kuitenkin korkealla. – Haluamme jäsenlehden, joka toimii näyteikkunana hienolle senioritoiminnallemme ja joka kasvattaa tunnettuuttamme sekä halua tulla mukaan.

Sellaisen lehden olemme mielestäni saaneet aikaan. Maaliskuussa 1978 ensimmäistä kertaa ilmestynyt Patina on 45-vuotisjuhlavuotenaan kokenut täydellisen muodonmuutoksen. Iso kiitos Ompipressille tasokkaasti ja tehokkaasti hoidetusta prosessista!

Kuluva vuosi on senioriliitolle monessakin mielessä uutta tuova: Savonlinnan liittokokouksessa valitaan senioriliitolle uusi johto ja päätetään uusista säännöistä. Kevään eduskuntavaalien lopputuloksena maahamme valitaan uusi hallitus, jonka ohjelmaan kirjatut asiat vaikuttavat myös siihen, millaisiin asioihin otamme edunvalvontatyösämme kantaa. Samanaikaisesti tuemme senioriliiton hyvinvointialueverkostoa.

Vapaaehtoiset ovat yhdistystoiminnan kivijalka, ja uusia toimijoita tarvitaan. On tärkeää, että yhdistysten jäsenhankinta ja jäsenhuolto toimivat. Liitto kysyi vuonna 2022 jäseniksi liittyneiden kokemuksia oman yhdistyksen toiminnasta. Kokemukset ovat pääosin myönteisiä: oma hyvinvointi on kasvanut ja on tunne joukkoon kuulumisesta. Kuitenkin 22 prosenttia mainitsee, ettei yhdistys ottanut uutta jäsentä mitenkään erityisesti vastaan. Lisäksi ensimmäisen vuoden aikana eronneista neljännes mainitsee eron syyksi sen, ettei toiminta ollut sellaista kuin oli odottanut. Yhdistyksen toiminnassa onkin tärkeää kiinnittää huomiota uusien jäsenten vastaanottoon, kuten suurin osa yhdistyksistä tekeekin.

Viihdyttäviä lukuhetkiä uusiutuneen Patinan parissa! Palautettanne odottaen,

Maarit

Maarit Kuikka
maarit.kuikka@senioriliitto.fi

**VAHOJA
TUNNEKOKEMUKSIA**
Come from
away -musikaali
Tampereen Työväen
Teatterissa antaa
11.9.2001-tapahtumiin
uuden näkökulman
ja vahvan
tunnekokemuksen.

**ELÄKÖÖN
IKÄÄNTYMINEN**
Näyttelijä
Jamie Lee Curtis
ottaa Instagramissa
vahvasti kantaa
ikäntymisen
puolesta.

**KOHTI UUSIA
HAASTEITA**
Ilmarisen
tutkimuksen
mukaan moni
eläkeläinen
haluaisi tehdä
ansiotyötä uudella
työnantajalla ja
uusissa tehtävissä.

Patina

Kansallisen senioriliiton jäsenlehti 1/2023

ISSN 1235-5259 **PÄÄTOIMITTAJA** Maarit Kuikka **TOIMITUSSHTEERI** Kari Martiala **ILMOITUKSET** Kari Toivonen **TAITTO** Ompipress Oy
AINEISTOT patina@senioriliitto.fi **OSOITTEENMUUTOKSET** Omaan paikallisyhdistykseen **PAINO** PunaMusta Oy **KANSIKUVA** Timo Porthan

Painotuotteet
4041-0619

6

Kaari Utrio sai kulttuuriperheessä tasa-arvoisen kasvatuksen ja hyvän itsetunnon. Isovanhempana hän kokee velvollisuudekseen jakaa saamiaan oppejaan lastenlapsilleen.

10

Lyhyet uutiset senioreita kiinnostavista aiheista.

12

Sana sinulle. ”Elämä on nyt ja siitä kannattaa nauttia juuri tänään”, kirjoittaa pastori Heikki Arikka.

13

Maailma ehtii muuttua paljon yhden ihmisen elämän aikana, kolumnisti Suvi-Anne Siimes kirjoittaa.

14

Vaalien alla puolue työ käy kuumimmillaan ja äänestäjiä tavoitellaan monilla eri alustoilla.

18

”Politiikka on ihmissuhdelaji. Luottamus pitää ansaita joka päivä”, kansanedustaja Kalle Jokinen opastaa uusia kansanedustajia

26

Vuoden seniori Pirjo Venäläinen on toisen polven kantahelsinkiläinen seniori.

29

Kansallisessa senioriliitossa tapahtuu. Liittokokous kokoaa seniorit Savonlinnaan, uutiset paikallisyhdistyksistä ja naistoiminta senioreissa.

31

Tiimityöllä syntyy parasta tekemistä. Vuoden senioriliitto -tunnustus annettiin vuonna 2022 Jyväskylän seniorit ry:lle.

44

Itävalta on pienestä koostaan huolimatta hämmästyttävän monipuolinen matkailumaa. Senioriliiton lukija-matkalaiset Wienissä.

48

Kesäkaupunkien helmi – Savonlinna. Tutustu kauniiseen liittokokouskaupunkiimme.

52

Ristikko ja 10 kysymystä.

Näin hauskan
näköisiä taloja voi
ihailla Itävallan
Wienissä. Tutustu
kohteeseen ja lue
Patinan lukimatka-
raportti s. 44

Patina

Osallistu Patinan tekemiseen!

SEURAAVAN lehden teemana on **vaalitulokset, liittokokous, autoilu ja matkailu** sekä **kesätapahtumat**. Kerro tarinasi tai ota kantaa.

Omnipress

Värehtaankatu 8
01300 Vantaa TAI
patina@senioriliitto.fi

Pääjutun kuvaaja: Jetro Stavén

”Kuvaushetki Kaari Utrion kanssa oli lämmin ja kiireetön. Joimme ensin rauhassa kahvit, jonka lomassa oli hyvä tutustua. Kuvissa halusin ennen kaikkea tuoda esiin Kaarin rauhallisen ja elämänkokemusta tiikkuvan olemuksen. Kuvat syntyivät rennon juttelun lomassa kuin itsestään.”

Utrio arvelee, että hänen rakennuksissaan on yli 30 000 kirjaa, muun muassa kaikki Keltaisen kirjaston teokset. – Aakkosjärjestyksessä, hän painottaa.

Kohtuullisen pituinen elämä

Kaari Utrio sai kulttuuriperheessä tasa-arvoisen kasvatuksen ja hyvän itsetunnon. Isovanhempana hän kokee velvollisuudekseen jakaa saamiaan oppejaan lastenlapsilleen. Vaikka elämä on tässä ja nyt, liian pitkään Utrio ei kuitenkaan halua elää.

Teksti Hanna Ojanpää | Kuvat Jetro Stavén

Kaari Utrio pyysi haastattelua edeltäneissä sähköpostiviesteissä, että emme kävisi läpi hänen elämäkertansa. ”Ihan tylsistyn siinä hommassa”, hän kirjoitti. Lupasin, että keskustelemme ihan muista asioista. Lupaus oli kuitenkin vaikea pitää, sillä kuten Utrio itsekin sanoo: hän on elänyt aika ihmeellisen elämän.

Talvisena päivänä Utrion kodin ikkunoista Varsinais-Suomessa, Somerniemen kylällä, näkyy kuusi valoa; mukaan lukien katuvalot. Talon takana, pohjoispuolella,

on metsä ja harju, jonka yli kipuamalla pääsee puhdasvetiselle lammelle.

– Se on taivaallinen paikka, Utrio kertoo ja jatkaa, että metsässä on myös hänen puuliiterinsä.

– Jos haluan lämmittää pönttöuuneja, puut on haettava puuvarastosta. Näin talvella sinne päästääkseen on ensin tehtävä lumityöt.

Ei ihme, että Utrio on hyvässä kunnossa. Isossa talossa rappusiakin tuntuu olevan ”ainakin satatuhatta”. Talo itsessään on satavuotias ja on ollut Utrion koti muutama vuoden päästä viisikymmentä vuotta.

– Ostimme tämän mieheni **Kai Linnilän** kanssa alun perin vapaa-ajan asunnoksi,

Sodan paluu

KAARI Utrio syntyi Helsingissä, Venäjän pommitusten aikaan, vuonna 1942. Venäjän hyökkäystä Ukrainaan hän seuraa jo omistakin lähtökohdista ällistyneenä.

– Elän todennäköisesti loppuelämäni Venäjän pommittaessa ja uhkaillessa läntistä maailmaa, hän suree. – Historioitsija en voi kuin hämmästellä sitä, kuinka vähän evoluutio on vaikuttanut ihmisen kykyyn muuttua. Mutta historia ei toista itseään, ainoastaan ilmiöt toistuvat.

Suomalaisten auttamisapu ukrainalaisia kohtaan on Utrioon mielestä kansakuntien välistä veljeyttä.

– Me tiedämme omasta historiastamme, mitä se merkitsee.

Myös Utrion kotipitäjällä on sotaa paossa olevia ukrainalaisia. Hänen seitsemänvuotias pojantyttersä kertoi ylpeänä, että heidän luokalleenkin tuli uusi oppilas.

– Otamme heidät tänne avosylin vastaan ja tervehdymme heille vaikka jäädäkseen.

↑ – Olen saanut lapsuudenkodistani hengenperintönä vahvan luonteen ja itseluottamuksen, Utrio sanoo.

mutta pian koti Kruununhaassa ja näkymä Suurkirkolle saivat jäädä ja muutimme tänne kokonaan. Olimme nuoria, täysin tietämättömiä maalla asumisesta ja siitä fyysisen työn ja avun määrästä, mitä tämä kaikki on vaatinut. Olimme kuitenkin myös nöyriä ja pian lunastimme jo paikkamme yhteisössä. Sittemmin olemme maksaneet yhteisölle ystävällisyyttä takaisin, Utrio muistelee ja jatkaa. – En muuta täältä koskaan pois, ellei ole pakko. Mieluiten kuolisinkin saappaat jalassa tuonne takametsään.

Vuodesta 2017 lähtien Utrio on asunut taloa yksin. Puolen vuoden aikana, 75-vuotiaana, hän lopetti kirjoittamisen, läpikävi epäonnistuneen silmäleikkauksen ja jäi leskeksi.

– Kain kuoleman jälkeen oli täysin shokissa, mutta tiesin myös, että en voi jäädä nurkkaan suremaan. Ihanat ystäväni ja perheeni kävivät luonani ja auttoivat minut pahimman yli. Kirjoittamisen lopetin, koska koin, että en pysty parempaan enkä edes samaan tasoon. Vaikka välillä tahti oli ollut aivan tappavaa, putosin silti tyhjän päälle, olihan kirjoittaminen ollut elämäni kivijalka lähes viisikymmentä vuotta.

Omiin kokemuksiinsa viitaten Utrio ymmärtää, että eläkkeelle jääminen voi olla iso isku ilman suurempia tragedioitakin. Hän kertoo, että eräskin hänen ystävänsä on järkyttynyt, kun hänelle ei satele enää kutsuja.

– Uuteen elämänvaiheeseen on hyvä valmistautua, hankkia vaikkapa joku uusi harrastus. Tärkeintä on lähteä kotoa. Tosiasia on, että mitä vanhemmaksi tulee, sitä nopeammin päivät kuluvat.

Utrion omat päivät noudattavat samaa kaavaa päivästä toiseen. Hän herää varhain, tekee aamutoimet ja lukee päivän lehdet.

– Jumppaan joka aamu 35 minuuttia, sen jälkeen käyn kustantamon puolella kello kymmenen kahvilla ennen kuin lähdän ulos reippailemaan tunniksi.

Pihapiirissä, rakennuksen toisessa päässä on kustantamo Amanita, jonka Utrio perusti yhdessä miehensä kanssa vuonna 1982. Nyt heidän poikansa **Lauri Linnilä** johtaa yritystä yhdessä vaimonsa ja neljän työntekijän kanssa. – Luen ja editoin tekstejä, autan tarvittaessa, mutta en puutu yrityksen asioihin, Utrio sanoo.

Utrio on ollut pitkään terveenä ja uskookin siihen, että oman kunnon eteen voi tehdä paljon itse: kaikki liikunta ja ulkoilu sekä aivovoimistelua vaativa tekeminen

/ ”Tosiasia on, että mitä vanhemmaksi tulee, sitä nopeammin päivät kuluvat.” /

edesauttavat hyvinvoinnin ylläpitämistä. Lounaan ja toisen kahvikäynnin jälkeen Utrio paneutuukin tutkimustyöhönsä, jota hän ylläpitää Facebookissa yli 30 000 seuraajalleen.

– Tutkin sellaisten merkittävien suomalaisten elämäntarinoita, jotka eivät ole yleisesti tunnettuja, mutta joilla on merkitystä kansalliselle identiteettillemme. Keskustelu sivulla on vilkasta ja fiksua ja ajautuu joskus myös sivuraiteille; saatamme keskustella tuntitolkulla vaikkapa päreän polttamisesta.

Aamuvirkkuna ihmisenä Utrio kuitenkin siirtyy sänkyyn lukemaan kymmenen maissa eikä pysy hereillä tuntia pidempään, vaikka yrittäisikin.

– Illalla aina ajattelen, että tänäänkään en ehtinyt tehdä mitään, kun oli niin paljon tekemistä, hän naurahtaa.

– Omien rutiinien lisäksi minulla käy paljon vieraita; perhettä, ystäviä, ystävien ystäviä, toimittajia ja koululaisia. Haastattelujen määrää olen vähentänyt merkittävästi, mutta järjestöille minulla on aina aikaa.

Utrio pohtii ikääntymistään myös taitojen vaalimisen aikana. Hän itse kasvoi kulttuuriperheessä, jossa ihmisoikeudet, suvaitsevaisuus ja tasa-arvo olivat uskontoa tärkeämpiä arvoja.

– Isäni oli äitiäni viisitoista vuotta vanhempi patriarkka ja molemmat heistä fagerholmilaisia sosiaalidemokraatteja. Meidät lapset, kaksi veljeäni ja minä, kasvatettiin samalla tavalla. Minä olen laskenut verkkoja ja perannut kaloja siinä, missä veljeni ovat tehneet kotitöitä. Suuri osa tytöistä nitistettiin siihen aikaan henkisesti yleisen käsityksen mukaan. Siksi olenkin valtavan kiitollinen kodilleni, että olen saanut sieltä hengenperintönä vahvan luonteen ja itseluottamuksen.

Utrio ei kuitenkaan haikaile menneisyyden perään ja moni asia onkin hänen mielestään muuttunut vuosikymmenten aikana parempaan suuntaan. Esimerkiksi vuonna 1949 käynnistetty neuvolalaitos

KUKA?

Kaari Utrio (80)

- ✘ Kirjailija, kulttuurihistorioitsija, taiteilijaprofessori.
- ✘ Syntynyt Helsingissä; asunut Somerniemellä vuodesta 1975 lähtien.
- ✘ Kolme poikaa, kuusi lastenlasta.
- ✘ Kirjoittanut yli 30 romaania ja parikymmentä tietokirjaa.
- ✘ Anna-Liisa Haavikon kirjoittama elämäkerta ”Kaari” ilmestyi huhtikuussa 2021.

symboloi hänelle menestystarinaa. ”Varsinkin, kun samaan aikaan maksoimme hampaat irvessä sotakorvauksia itänaapurillemme.”

– Tasa-arvolaki, sukunimilaki, päivähoitolaki, naispappeus ja meidän nykyinen halituksemme, josta olen äärettömän onnellinen, hän listaa.

– En tiedä, kuinka olisimme tästä ajasta selvinneet, jos maattamme olisi ollut johtamassa joukko vanhoja miehiä. Naisten asemassa on tapahtunut valtava muutos siitä ajasta, kun naiset joutuivat vielä pyytämään aviomiehiltään rahaa. Meidän nuoruudessamme naisella ei ollut asiaa ravintolaan ilman miesseuraa ja pitkissä housuissa sai mennä vain hiihtämään. Olen aina kirjoittanut naisista naisille ja historioitsijana myös tietämykseni naisten asemasta on suuri. Olen myös taistellut yleisöni puolesta, ikään kuin kotirouvat eivät olisi tehneet töitä! En ole koskaan ottanut

kritiikkiä henkilökohtaisesti, mutta olen usein harmistunut lukijoideni puolesta.

Utrio onkin ylpeä niistä, usein aliarvostetuista taidoista, joita hänen sukupolvellaan on. Nyt hän kokee velvollisuudekseen jakaa näitä taitoja eteenpäin.

– Minulla on kuusi lastenlasta ikähaarukassa 7–25. Opetin juuri nuorimmaisen pesemään lattiakaivoa. Olen opettanut latinalaiset numerot, pinoamaan puut ja tulen tekemisen, mutta myös pelaamaan pelejä; UNO oppoa kaikien ikäisille, Utrio kertoo. – Nykymaailmassa ei voi tietää, milloin tulee tilanne, jolloin meidän taitomme ovat kullannarvoisia. Henkilökohtaisesti uskon, että ilmastonmuutos tulee romahduttamaan elintasomme ja silloin tarvitaan kykyä selviytyä. Me olemme menneet nälkäisinä nukkumaan, opetelleet säilömään ruokaa ja parsimaan paitaa. Se, että meillä on vaikeuksia digin kanssa, vääristää kuvan vanhemmista ihmisistä. Kyse ei ole typeryydestä, taidot vaan ovat muualla.

Utrio on eläkkeelläkin ollut paljon esillä ja ottanut asioihin kantaa. Lukijoilleen hän on raottanut myös henkilökohtaista elämänsä kaksi vuotta sitten ilmestyneessä Kaari-elämäkerrassaan. Koronan aikaan kuitenkin myös hän jäi kotiinsa loukkuun.

– Yksinäisyys on paha asia, varsinkin, kun ystävätkin katoavat ympäriltä. Aikaisemmin kävin Helsingissä kuukausittain, mutta nyt käynnit ovat vähentyneet muutamaan kertaan vuodessa. Minulla ei ole ajokorttia ja julkista liikennettä täällä ei ole enää nimeksikään: kun parhaimmillaan Helsinkiin meni kymmenen vuoroa päivässä, nyt ei ole enää edes vuoroa viikossa. Sen sijaan Somerolla on ällistyttävän hyvät julkiset palvelut.

Kovin pitkälle Utrio ei omaa tulevaisuuttaan enää katso eikä varsinkaan erityisen ilomielin.

– Pitäisikö minun muka elää yli 90-vuotiaaksi, tylsäksi kävisi. Tulevaisuudentoiveeni onkin, että en joudu jäämään tänne kenenkään riesaksi. Elämä on tässä ja nyt.

Vaalivuonna 2023 keskeinen haaste SOSTELLE on haavoittuvien ihmisryhmien oikeuksien puolustaminen ja toiminta köyhyyden ja syrjään jäämisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.”

- Eija Koivuranta, SOSTEn hallituksen puheenjohtaja

Raimo Ikonen EETU:n puheenjohtajaksi

ELÄKELÄISLIITTOJEN etujärjestö EETU ry:n syyskokous valitsi Eläkeliiton puheenjohtajan, **Raimo Ikonen** puheenjohtajaksi vuodelle 2023. Uusi hallinto aloitti toimikautensa vuoden alussa. Viime vuonna EETUn vetovastuu oli Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:llä ja sen puheenjohtajana toimi EKL:n puheenjohtaja **Simo Paassilta**. Kuvassa Paassilta (oik.) luovuttaa puheenjohtajan nuijan Ikoselle.

Puheenjohtajuus kiertää vuosittain jäsenjärjestöltä toiselle. EETUlla ei ole omaa henkilökuntaa tai toimistoa, joten puheenjohtajajärjestö vastaa sen toimistorutiineista, viestinnästä sekä lausuntojen ja kannanottojen valmistelusta. Vuonna 2024 on Kansallisen senioriliiton vuoro johtaa EETUa.

www.eetury.fi

Omistatko teollisuustai liikekiinteistöjä?

Kilpailuta vakuutukset nyt!
Kilpailutamme kaikki vakuutusyhtiöt.
Jos ei säästää, ei palvelumaksua!

Katso lisää:
www.vakuutusmaksut.fi

Kansalaisareenalta opas hyvinvoinnin tukemiseen

JOTTA jaksaisimme yhdessä muutosten keskellä, jokaisen hyvinvoinnista on pidettävä huolta. Vapaaehtoistoimijoita kokoava Kansalaisareena on julkaissut oppaan vapaaehtoisten hyvinvoinnin tukemiseksi. Sen tulee olla kattava periaate, jonka pohjalle vapaaehtoistoimintaa rakennetaan. kansalaisareena.fi/opas-vapaaehtoisten-hyvinvointiin

2/3

Senioriliiton hyvinvointialuevastavien vapaaehtoisverkostolle tehty kysely paljasti, että vasta 2/3 hyvinvointialueista oli nimennyt vanhusneuvoston elokuun loppuun 2022 mennessä.

Onnea Kela

KANSANELÄKELAITOS Kelan asiakkaana on vuosittain lähes jokainen suomalainen. Kela vietti viime vuonna 85-vuotisjuhliiaan. Kelan asema eduskunnan alaisena ja perustuslain suojelemana toimijana on ainutlaatuinen ja se on viime vuosina avautunut määrätietoisesti yhteistyölle kansalaisyhteiskunnan kanssa. Tämä on ollut erityisesti sen pienen joukon etu, joka asioi Kelassa tiiviisti ja tarvitsee paljon tukea. Tässä suunnassa on hyvä jatkaa. www.kela.fi/henkiloasiakkaat

KANSAINVÄLINEN NAISTENPÄIVÄ

1979

Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus hyväksyttiin YK:ssa vuonna 1979. Suomi ratifioi sopimuksen vuonna 1986.

8.3.1975

Suomessa YK:n julistamaa kansainvälistä naistenpäivää vietettiin ensimmäisen kerran 8.3.1975.

1975

Vuotta 1975 vietettiin kansainvälisenä naisten vuotena.

1945

Sukupuolten välisen tasa-arvon periaate on vahvistettu YK:n peruskirjassa vuonna 1945.

1909

Yhdysvalloissa ensimmäinen naistenpäivä koettiin 1909.

1900-luku

Kansainvälistä naistenpäivää on vietetty 8.3. aina 1900-luvun alkupuolelta lähtien.

60

-vuotiaiden työllisyys on Eläketurvakeskuksen mukaan muita ikäryhmiä ja muita Pohjoismaita alhaisempaa. Eläkkeelle siirtymisikä on kuitenkin noussut ja työnantajat suhtautuvat vanhempiin työntekijöihin aikaisempaa myönteisemmin.

Digikulttuuripalvelut löytyvät Lämpióstä

LÄMPIÖ on valtakunnallinen kulttuurihanke, jossa keskitetään ikääntyneille tarkoitettuja digikulttuuripalveluita samalle verkkoalustalle. Hanke on edennyt toteutusvaiheeseen ja avataan käyttäjille alkuvuonna 2023. Palvelun nimi "Lämpio" tulee teatterimaailmasta tutusta lämpiöstä, eli tilasta, jossa voi ennen esitystä tai väliajalla seurustella ja nauttia vaikka virvokkeita.

– Lämpio on kulttuurihanke, jossa kootaan ikääntyneille maksuttomia ja maksullisia digikulttuuripalveluita yhdelle ja samalle verkkoalustalle, yhden osoitteen taakse. Sisältönä on sekä tallenteita että live-striimauksia, kertoo projektikoordinaattori **Sarianna Hanski** kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuurinedistämisyksiköstä. Lämpio-palvelu toteutetaan yhteistyössä Turun, Tampereen, Jyväskylän ja Oulun kaupunkien kanssa.

lampio.fi

Hyvä tietää!

EU:n hoivastrategiaa valmistellaan

EUROOPAN komission puheenjohtaja **Ursula von der Leyen** on käynnistänyt niin sanotun hoivastrategian (The Care Strategy) valmistamisen. Asiakirjan valmistelusta vastaa Demokratia ja väestökehitys -asioista vastaava komissaari **Dubravka Suican**. Tarkoitus on saada asia

Eurooppa-neuvostoon ja sen myötä EU-jäsenmaiden lausunnoille mahdollisimman pian. Lausunnot tulee antaa ennen Keski-Euroopan kesäloma-tilauksia. Euroopan senioriliitto (European Seniors' Union, ESU) valmistelee omaa kannanottoaan strategiasta.

Vaaleihin hyvinvointitalouskärjellä

SOSTE

EDUSKUNTAVAALEISSA päätetään hyvinvointiyhteiskuntamme tulevaisuudesta. Hyvinvointitalous tarkoittaa investointeja sosiaaliturvaan, talouskasvun rakentamista kaikkien työllisyyttä parantamalla, asiansuhteiden kohtuullisuutta sekä ilmasto- ja ympäristötoimien sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Keskeistä on myös järjestöjen autonomian ja toimintaedellytysten turvaaminen. SOSTEn sivuilta löydät SOSTEn ja jäsenjärjestöjen vaalitavoitteet.

www.soste.fi

Sagassa ystävät tunnetaan

Saga-palvelutalossa asut itsenäisesti omassa kodissa nauttien kattavista palveluista yhdessä muiden aktiivisten seniorien kanssa. Talomme sijaitsevat seitsemällä paikkakunnalla – Helsingissä, Vantaalla, Turussa, Lahdessa, Lappeenrannassa, Raumalla ja Seinäjoella.

Hyvinvointi-, kuntoutus- ja hoitopalvelumme muuntuvat tarpeidesi mukaan. Monipuolinen harrastus- ja kulttuuri-toimintamme piristää arkea.

Katso lisätiedot sagacare.fi tai ole yhteydessä maksuttomaan asiakaspalveluumme, puh. 0800-06116.

SAGA
PALVELUTALOT

”Elämä on nyt ja siitä kannattaa nauttia juuri tänään”

Elämässä on tärkeintä opetella luopumaan, sanoo vanhan kansan viisaus. Yllättävän yksinkertainen ajatus, mutta sitäkin vaikeampi oppia käytännössä.

Elämä on erikoinen matka. Lapsena meillä on kiire oppia asioita ja kokea maailmaa mahdollisimman paljon. Nuorena joudumme luopumaan lapsuudestamme. Siirymme uuteen vaiheeseen ja joudumme tutustumaan uuteen minäämme. Usein hämmentyneinä ja levottomina. Aloitamme silloin myös eron tekemisen vanhempimme ja varovasti opettelemme lentämään omilla siivillämme.

Hetki vain ja huomamme, että meistä on tullut nuoria aikuisia, jolloin viimeistään hyvästelemme lapsuuden kotimme ja perheemme. Uusi, itsenäinen elämänvaihe alkaa. Useat meistä löytävät kumppanin ja jotkut perustavat perheen. On opiskelija, pieniä lapsia, ihanaa nuoruuden rakkautta ja oman itsenäisen elämän rakentamista.

Eikä aikaakaan, kun pesä on jo tyhjä, kaikki se mitä on rakentanut, lentääkin jo omilleen. Hetkinen vain ja sitä huomaakin olevansa jo ikääntynyt. Työuraa on vielä tovi jäljellä, toivottavasti myös rakkautta. Aikuiseksi kasvaneita lapsiakin saa nähdä edes joskus.

Taas yksi pyrähdys, ja sitä huomaakin olevansa eläkkeellä. Silloin viimeistään täy-

tyy opetella uusi arki. ”Mihin minua enää tarvitaan” -voi pohdituttaa. Eteen tulee väijäämättä muutto, tällä kertaa pienempään asuntoon. Oma heikentynyt ja rajoittunut liikuntakyky haastaa päivittäisissä askareissa. ”Miten ihmeessä minä ehdin aikoinaan tehdä töitä?” Sellainenkin kysymys saattaa käydä mielessä.

Elämä tuntuu pitkältä ja aika kuluu hitaasti. Näin kokee usein nuorempana. Kun tulee ikää, huomaa kuinka nopeasti aika kuluu, ja kuinka nopeasti kaikki muuttuu. Elämä on oikeastaan vain yhtä muutosta. Ei ole sellaista hetkeä, jossa aika tai ihminen pysähtyisi. Kaikki muuttuu koko ajan, myös me itse, ja saamme opetella luopumista. Sellainen on tämä ihmisen osa ja siksi on ensisijaisen tärkeää pystyä elämään ja nauttimaan elämästä juuri kussakin hetkessä täysillä. Elämä on nyt ja siitä kannattaa nauttia juuri tänään.

Saarn. 8:15 ”Ja minä ylistin iloa, koska ei ihmisellä auringon alla ole mitään parempaa kuin syödä ja juoda ja olla iloinen; se seuraa häntä hänen vaivannäkönsä ohessa hänen elämänsä päivinä, jotka Jumala on antanut hänelle auringon alla.”

Heikki Arikka
toimitusjohtaja, pastori
Länsi-Suomen
Diakonialaitoksen säätio rp.

IKAALINEN
Spa & Resort

Hyödynnä
jäsentarjous
koodilla

KSL

Majoitustarjous jäsenille:
Päärakennus & Lofts-
huoneet -20% päivän
hinnasta su-ke, sekä -15%
päivän hinnasta to-la välillä.

Tarjous voimassa 31.12.23 asti.
Ei voi yhdistää muihin tarjouksiin.

[IKAALINENSPA.FI](https://www.ikaalinen.fi)

**Suvi-Anne
Siimes**

toimitusjohtaja
TELA ry

Ajan tajun avaimet

Ajan kulun ja sen merkityksen hahmottaminen on usein vaikea rasti politiikassa. Vielä sitäkin vaikeampaa on sovittaa yhteen isoja, keskenään eri rytmissä kulkevia asioita. Äänestäjät eivät hevin palkitse poliitikkoja pitkäjänteisestä toiminnasta. Mediakaan ei siihen kannusta, vaan nostaa esiin yhä tiuhemmin vaihtuvia puheenaiheita.

Siksi politiikan aikaa mitataan varsinkin vaalien alla uutispäivissä ja kampanjaviikoissa. Ja jokaisen hallituksen viimeinen toimintavuosikin muistuttaa yhtä tuskien taivalta.

Kuinka politiikassa voisi sitten edistää pitkän aikavälin tavoitteita? Siis sellaisia, joiden aikajänne ei ole edes yhden tai kahden vaan jopa kolmen, neljän tai viidenkin vaalikauden mittainen.

En tiedä. Mutta toivoisin tietäväni, sillä tuo 3–5 vaalikauden mittainen sitoutuminen olisi tarpeen ainakin ilmastonmuutoksen hillitsemisessä, vastuullisessa väestön ikärakenteen muutoksiin sopeutumisessa ja talouskasvun kannalta tärkeässä keskimääräisen koulutustason nostamisessa.

Yksi ajan tajun avaimista voisi ehkä löytyä eri ikäisten ihmisten kohtaamisen lisäämisestä. Sille voisi rakentaa tilaa myös poliittisissa puolueissa.

“Maailma ehtii muuttua paljon yhden ihmisen elämän aikana.” /

Sukupolvien välinen dialogi tyypistyy helposti ajatukseksi eri sukupolvien oikeutettujen etujen huomioon ottamisesta. Sillekin on paikkansa hyvässä yhteiskunnassa.

Vuorovaikutuksen tärkein oppi voisi kuitenkin olla oivallus siitä, miten paljon maailma ehtii muuttua yhden ihmisen elämän aikana. Ja miten suuri osa tuosta muutoksesta on yllättävää ja odottamatonta.

Se voisi rohkaista luopumaan helppojen, kaiken kerralla toiseksi muuttavien hopealuotien tavoittelusta. Ja ohjata huomiota siihen, että myös jatkuvuuden ja ennustettavuuden saarekkeiden rakentaminen ja suojaaminen voi olla yhteiskunnallisesti tärkeää tekemistä, toisinaan jopa kaikkein tärkeintä sellaista.

Maailma ehtii mullistua vielä monta kertaa ennen kuin nykyiset nuoret polvet ovat oman vanhuutensa kynnyksellä tai edes myöhemmässä keski-ässä. Jalkojen alla ainakin toisinaan tuntuva kova maa auttaa myös heitä eteen tulevien muutosten taklaamisessa ja niihin sopeutumisessa.

Ahkerat ja uskolliset

Vaalien alla puoluetyö käy kuumimmillaan ja äänestäjiä tavoitellaan monilla eri alustoilla. Seniori-ikäiset ovat usein vahvasti vaalityön keskiössä, sillä ikäluokat ovat isoja ja äänestysaktiivisuus suurta.

Teksti Riikka Mahlamäki-Kaistinen | **Kuvat** Mikko Mäntyniemi ja Hanna Oksanen

/ ”Yli 65-vuotiaat tuntevat äänestämisen usein kansalaisvelvollisuudeksi.” /

Eduskuntatutkimuksen keskuksen **Markku Jokisipilä** sanoo yli 65-vuotiaiden tuntevan äänestämisen usein kansalaisvelvollisuudeksi. Nuorempi ikäpolvi ei tunne samankaltaista omistautumista ja velvollisuutta äänestyksen suhteen. Äänestysprosentti onkin korkeimmillaan seniorien keskuudessa ja helposti 10 prosenttia muita korkeampi.

Taloustutkimus Oy:n toimitusjohtaja **Jari Pajunen** sanoo suomalaisten äänestysaktiivisuuden muutoksen olevan historiallisesti katsottuna selvä. Suunta on jatkuvasti alaspäin. Joka vaaleissa suurempi joukko ihmisiä päättää olla antamatta ääntään.

– Meillä on yhteiskunnassa kasvava joukko ihmisiä, joita politiikka ei jostain syystä tavoita, Jokisipilä sanoo.

Vielä 1980-luvulla elettiin puolueiden jäsenmäärän kulta-aikaa. Nyt jäsenkirjan omistaminen on harvinaista. Jokisipilä toteaa, että huvittavaa kyllä, äänestysaktiivisuus oli korkeimmillaan **Kekkosen** valtakaudella, vaikka tuolloin eduskun-

nan tosiasiallinen valta oli paljon pienempi kuin nykyään.

– 1970-luku ja 1980-luvun alku olivat niin politisoitunutta aikaa, että jos haluttiin vaikka palkata siivooja, valinta tehtiin poliittisten asioiden kautta. Tämä synnytti kyllästymisreaktion puoluepolitiikkaan ja seuraavassa sukupolvessa oli heitä, jotka suorastaan viroksivat puoluepolitiikkaa, Jokisipilä pohtii.

Äänestysprosentin lasku on viime vuosina hidastunut seitsemänkymmenen tuntumaan. Pajunen ja Jokisipilä sanovat, että tästä voidaan kiittää Perussuomalaisia. Kun kyseinen puolue teki nopean nousun vuoden 2011 vaaleissa, se sähköisti poliittisen rintaman ja toi vaaliurnille sellaisiakin kansalaisia, joiden tapoihin äänestäminen ei kuulunut. Tästä aktivoitumisesta huolimatta kehitys on kuitenkin edelleen laskusuhdanteinen.

Jokisipilä muistuttaa, että tutkitusti koulutustasolla on selkeä merkitys siihen, kuinka aktiivinen ihminen on yhteiskunnallisesti. Heikosti kouluttuneiden, nuorten miesten keskuudessa äänestysprosentti jää jopa selvästi alle 30 prosentin.

Monet tekijät vaikuttavat äänestysaktiivisuuteen, mutta globaalit maailmantilanteet johtavat vain harvoin suuriin muutoksiin. Pajunen uskoo, ettei Ukrainan tilanne varsinaisesti vaikuta äänestykseen. Se on kuitenkin aihe, jota seurataan aktiivisesti ja josta puhutaan paljon, mutta poliittisella rintamalla aiheen käsittely ei herätä suuria tunteita.

– Meillä on Suomessa tällä hetkellä aika yksituumainen näkemys siitä, mitä turvallisuuspolitiikassa pitäisi tehdä. Puolueiden välillä ei ole kauhean suuria eroja, jotka aktivoisivat ihmisiä äänestämään, Pajunen sanoo.

Jokisipilää kiinnostaa erityisesti suurten maailmantilanteiden heijastuminen puolueisiin. Hän sanoo suuria muutoksen aikoja olleen erityisesti YEA-sopimuksen solmiminen vuonna 1948 ja Eu:hun liittymisen vuonna 1995. Nato on seuraava suuri muutos.

– Euroopan Unionin keskeisenä argumenttina on käytetty turvallisuusseikkaa, joka nyt putoaa meiltä pois, kun siirrytään Naton taakse, Jokisipilä pohtii.

Kasvava määrä äänestäjistä antaa nykyisin äänensä ennakkoon. Lukuna puhutaan jo 50 prosen-

Taloustutkimus Oy:n toimitusjohtaja **Jari Pajunen** sanoo, että siihen, ettei politiikka ja äänestäminen kiinnosta nuorta polvea on useita syitä eikä politiikka itsessään selitä tätä muutosta.

Eduskuntatutkimuksen keskuksen apulaisprofessori Markku Jokisipilä toivoisi sähköisen äänestämisen rantautuvan Suomeenkin. Virossa tämä on jo käytännössä.

Hän kertoo puolueiden vaihtamisen vaikeuttavan myös analyysiä ja tulosten ennakointia.

Jokisipilä kertoo, että liikkuvien äänestäjien määrä on ollut tällä vuosituuhannelle jatkuvassa kasvussa. Nyt arvioidaan, että se on jo 30–40 prosentin välissä.

Verrattaessa valtakunnalliseen kannatukseen SDP ja Keskusta ovat kannattajaprofiileiltaan ikääntyneimpiä. Pajunen muistuttaa, että Kokoomus on kuitenkin puolueista niin sanottu eläkeläispuolue siinä mielessä, että suurena puolueena, sen kannattajissa on numeromääräisesti eniten 65-vuotiaita.

Sekä Pajunen että Jokisipilä ennakoivat puoluerintamalla tapahtuvan tulevaisuudessa suuria muutoksia, kun iäkkäät ja aktiiviset äänestäjät poistuvat. Äänestysprosentti tulee laskemaan ja totutusti isoja puolueita kutistuu pieniksi.

– SDP ja Keskusta olivat joskus jopa 25 prosentin puolueita ja ovat nyt pienempiä kuin koskaan. Asiaa koitetaan selittää laajemman vaikutuspiirin kautta kuten elinkeinorakenteen muutoksilla, maan aluerakenteen muutoksilla ja eurooppalaistumisen vaikutuksena, Jokisipilä kertoo.

Hän arvelee erityisesti Keskustan kannatuksen olevan vankasti laskussa, sillä puolueen uskollisin kannatuskunta alkaa ikääntyä, eikä henkistä lojaliteettia puolueita kohtaan enää synny.

– Edes ammasteista kumpuavaa äänestysjoukkoa ei oikeastaan ole, sillä metsä- ja maatalouden parissa työskentelevien määrä on niin pieni, ettei elinkeinorakenteista kumpuavaa kannattajuutta oikeastaan enää ole.

Keskustan kutistumista on ennakoitu 1970-luvulta lähtien. Jokisipilä arvelee, että lopullinen pieneneminen on nyt käsillä. Puolueen on arveltu kutistuvan jopa RKP:n kokoiseksi.

– Siirtymiä, joissa joku kasvaa pienestä keskusureksi tai suureksi tai vastaavasti putoaa pienten sarjaan, tapahtuu hitaasti ja harvoin. Yleensä tällaiset siirtymät vievät 20–50 vuotta. Perussuomalaisen nousu 6 edustajan puolueesta 39 kansanedustajan puolueeksi ja vastaavasti 1980-luvulla SKDL:n nopea romahdus yli 25 prosentin lukemista kymmeneen, ovat poikkeuksellisia, Jokisipilä sanoo.

tista. Taloustutkimus Oy tekee viimeisen kannatusarvion vielä virallisen äänestyspäivän viikolla. Arvio on usein linjassa lopputuloksen kanssa, mutta pieniä muutoksia toki ilmenee. Pajunen sanoo tämän johtuvan siitä, että kun kannatusarvio on julkaistu, on puolueilla vielä viimeiset, aktiivisen vaalimarkkinoinnin päivät edessä.

– Puolueet jotka kritisoivat tuloksen eroa suhteessa ennusteeseen, eivät anna mitään arvoa viimeisten päivien vaalityölle.

Viimeisten päivien työ on tärkeää, sillä nykyäänestäjä saattaa päättää suosikkinsa vasta viime metreillä ja jopa usean puolueen välillä pallotellen. Laskevan äänestysprosentin lisäksi toinen näkyvä piirre äänestyskäyttäytymisen muutoksessa onkin, että äänestäjät vaihtavat helposti puoluetta.

– Tämä tulee uusien äänestäjien myötä. Vanhemmissa ikäryhmissä puolueuskollisuutta on selvästi enemmän. Enää ei ole sellaista sukupolvien tuomaa, melkein perittyä puolueuskollisuutta. Nämä perinteet loivenevat ja murenevat pikku hiljaa, Pajunen sanoo.

Politiikka on ihmissuhdelaji

Arvostettu hämäläinen kansanedustaja Kalle Jokinen jättää eduskunnan neljän vaalikauden jälkeen. Uusia kansanedustajia hän opastaa: ”Politiikka on ihmissuhdelaji. Luottamus pitää ansaita joka päivä”.

Teksti Kari Mäkelä | **Kuva** Timo Porthan

Kalle Jokisen mukaan luottamus yli puoluerajojen mahdollistaa hyviä päätöksiä. Päätöksenteko eduskunnassa on pikemminkin maratonjuoksu kuin pikajuoksu. Sitkeyttä vaaditaan ja kompromissintekokykyä.

Jokinen muistelee, kuinka hän tuli ensimmäisen kerran valituksi ja sai työhuo-

neen pikkuparlamentin puolelta **Heikki A. Ollilan** huoneen vierestä. Ollila oli oiva opastaja uusille toimintatavoille.

Jokinen on nähnyt näiden 14 vuoden aikana, miten eduskunnassa on tapahtunut jonkinlainen kulttuurin muutos.

– Kaipaen hiukan aiempien vuosien tapakulttuuria. Käytävillä tervehdittiin

kaikkia, ja pukeutumiseen kiinnitettiin huomiota. Tapakulttuurilla osoitetaan arvostusta kansalta saatuun tehtävään ja eduskuntaan instituutiona.

Jokinen nousi eduskuntaan Hämeen vaalipiiristä vuonna 2009. Sitä ennen hän oli toiminut yli 20 vuotta poliisitehtävissä, viimeksi Päijät-Hämeen poliisilaitoksessa.

Poliittista pääomaa hän oli jo hankkinut toimiessaan muun muassa Orimattilan kaupunginvaltuustossa ja kokoomuksen puoluevaltuustossa ja -hallituksessa.

Ikä ja kokemus ovat tuoneet perspektiiviä yhteiskunnan laaja-alaisiin kysymyksiin vastaamiseen. Talousajatuksetkin ovat iän mukana varmistuneet, ja siksi Jokinen arvostelee nykyisiä nuorempia päättäjiä huolettomammasta asenteesta.

– Me vanhemmat olemme nähneet useita talouden kriisejä ja olemme omak-suneet varautuvan säästäväisyyden ajatuk-sen. Velkaa voi ottaa, jos on suunnitelma miten takaisinmaksu hoidetaan ja mitä sillä saadaan. Syömävelka ei ole hyvästä.

Jokinen toimi kokoomuksen eduskunta-ryhmän puheenjohtajana 2016–2019.

– Siinä tehtävässä pääsin näkemään koko monimutkaisen päätöksentekojärjes-telmän ja vaikuttamaan asioihin syvem-min.

Hän muistuttaa eduskunnassa tehtä-vän työn laajuudesta ja siitä, että vain osa näkyy ulospäin. Usein kokoukset pidetään suljettujen ovien takana.

Kalle Jokisen mukaan ikä ja kokemus ovat tuoneet perspektiiviä yhteiskunnan laaja-alaisiin kysymyksiin vastaamiseen.

Eduskuntatyön jälkeen 61-vuotias

Jokinen ei jää laakereilla lepäämään. Työelämästä saattaa vielä löytyä uusia mahdollisuuksia, ja nyt on ainakin aikaa paneutua niihin erilaisiin harrastuksiin, jotka ovat jääneet odottamaan. Hän kehottaa uusia edustajia kiinnittämään huomiota vapaa-aikaan, jotta kestää raskasta henkistä painetta.

– Olen aina nauttinut kenttäseurien poikana metsänhoidosta. Mikä sen parempaa kuin tuoreen puun tuoksu kevään hängellä.

Jokinen tunnetaan myös aktiivisena mobilistina ja rakentajana. Omistamilleen Evon tonteillekin nousee rakennuksia ja rakas musiikkiharrastus jatkuu.

Puuhaa siis riittää. Turvallisuudessa ja liikenteessäkin on jatkuvasti seurattavaa. Uusia kansanedustajia hän kehottaa vielä olemaan pitkäjänteisiä. Pikavoittoja ei tässä lajissa ole.

KUKA?

Kalle Jokinen

- ✘ Syntynyt 7.8.1961
- ✘ Kotipaikka: Orimattila
- ✘ Ammatti: Ylikonstaapeli
- ✘ Poliisitehtävissä: 1982–2008
Kansanedustaja: 2009–2023
- ✘ Puoliso: Anne Jokinen, 2 lasta
- ✘ Toimielinjäsenyydet ja tehtävät eduskunnassa
Valtiovarainvaliokunta (varajäsen) 18.6.2019–
Liikennejaosto (puheenjohtaja) 6.9.2019–
Asunto- ja ympäristö-
jaosto (jäsen) 6.9.2019 –
Eduskunnan pankki-
valtuusto (jäsen) 13.9.2016–

KUVA: TARJA HELAMERI

Liikkuva äänestyspaikka turvaamassa äänioikeutta

HENKILÖILLE, joilla on vaikeuksia saapua äänestyspaikalle tai tarvitsevat muunlaista apua, turvataan äänestäminen ennakoäänestyksin, vaaliavustajilla ja kotiaäänestyksillä. Viime syksyn 2022 seurakuntavaaleissa Järvenpään seurakunnalla oli uutena kokeiluna niin sanottu vaaliauto, joka palveli eri puolilla kaupunkia ennakoäänestyspaikkana.

Vaaliautona toimi asuntoauto, joka oli varustettu äänestyspaikaksi. Jos auton sisälle nouseminen tuotti vaikeuksia, henkilöllä oli mahdollisuus äänestää auton ulkopuolella valvotusti.

Miten idea vaaliautosta syntyi?

– Edellisissä vaaleissa oli kirjattu palaute, jossa toivottiin ennakoäänestyspaikkoja mahdollisimman laajalle alueelle ympäri kaupunkia. Pohdittiin järkevää logistiikkaa ottaen huomioon kaupungin eri osissa rajalliset vaalitoimituksiin soveltuvat tilaresurssit. Tästä syntyi idea liikkuvasta äänestyspaikasta. Vaaliauto mahdollisti ennakoäänestämisen niillä alueilla, joille ei ollut mahdollista saada tarkoitukseen soveltuvaa kiinteää ään-

tyspaikkaa, Järvenpään seurakunnan hallintosihteeri **Hanna Warro** ja seurakunnan tiedottaja nuorisotyön ohjaaja **Jari V. Niemi** kertovat.

– Haasteina oli huonosti liikkuvien tai liikuntarajoitteisten nouseminen rappusia pitkin äänestämään vaaliautoon. Niinpä auton ulkopuolella oli erillinen esteetön äänestyskoppi, johon mahtui tulla muun muassa sähkömopolla. Vaalivirkailijat siirtyivät tällöin auton ulkopuolelle ennakoäänestystoimitusta varten.

– Vaaliautokokeilu oli mukava ja antoisa. Pyrimme kuitenkin tulevissa vaaleissa mahdollisuuksien mukaan suosimaan monipuolisemmin kiinteitä äänestyspisteitä siellä, missä valtavirta äänestäjistä liikkuu, kuten kaupat ja muut julkiset palvelupisteet. Asiaan vaikuttavat myös vuonna 2026 käytettävissä olevien tilaresurssien- sekä vaalitoimitsijaresurssien saatavuus.

– Kaikille on turvattava mahdollisuus äänestää.

Tarja Helameri
Järvenpään kansalliset seniorit ry

SENIORILIITON VAALITAVOITTEET KAUDELLE 2023–2027 – KAIKENIKÄISILLE HYVÄ SUOMI!

Senioriliiton eduskuntavaalitavoitteiden päämääränä on elämänmittainen osallisuus yhteiskunnassa, joka on kaikenikäisille hyvä Suomi. Me seniorit haluamme olla osana kehittyvää Suomea.

Me seniorit haluamme olla rakentamassa kaikenikäisille hyvää Suomea, jossa nuorempienkin on hyvä ikääntyä. Sukupolvet ovat toisiinsa kiinnittyneitä lenkkejä, osa yhteistä erottamatonta ketjua. Se on juuri niin vahva kuin on jokaisen sukupolven hyvinvointi ja luottamus yhteiskuntaan sekä tulevaisuuteen.

Lue senioriliiton vaalitavoitteet kokonaisuudessaan täältä: <https://www.senioriliitto.fi/vaalit/>

I

Ikäystävällinen ja ikääntyneiden oikeuksia kunnioittava yhteiskunta – seniorit ovat mahdollisuus Suomelle!

Ikävaikutusten arviointi otetaan kiinteäksi osaksi julkisen hallinnon suunnittelua ja palveluiden toteuttamista sekä rakentamista.

Eläkeläisjärjestöt otetaan aktiivisesti mukaan ja heitä kuullaan ikäihmisiä koskevien lakien ja päätösten valmistelussa.

II

Vapaaehtoisten Suomi: toimintaedellytykset turvattava nyt ja tulevaisuudessa

Vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytykset turvataan osoittamalla riittävät varat valtion budjetista ja tukemalla järjestöissä syntyneitä sosiaalisia innovaatioita.

Sote-järjestöjen avustusjärjestelmä uudistetaan hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti. Avustus- ja tukien valmistelu on avointa ja kriteerit selkeitä ja mitattavia sekä hakijoiden tiedossa etukäteen.

III

Kaikenikäisten digiyhteiskunta: pidetään jokainen mukana kehityksessä

Digitalisten palveluiden rinnalle kehitetään vaihtoehtoja henkilökohtaisten asioiden hoitamiseksi.

Luodaan sopivat ja toimivat tukipalvelut niitä tarvitseville.

IV

Toimiva Sote-Suomi: laadukkaat ja ajantasaiset terveys- ja hyvinvointipalvelut

Tuotetaan enemmän laadukkaita sote-palveluita julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kumppanuuksilla toteutettuna.

Kela-korvausjärjestelmä turvataan ja sitä kehitetään tukemaan yksilön vapautta valita terveyspalveluiden tuottaja.

Terveydenhuollon organisaation toimintatapoja muutetaan nykyistä tehokkaammiksi esimerkiksi purkamalla hoidolta aikaa vievää byrokratiaa. Johtaminen perustuu tutkittuun tietoon.

V

Monisukupolviset asunintarvikset: ennakoitaan ja varaudutaan tulevaan

Kotitalousvähennyksen kaksivuotinen kokeilu 2022–2024, joka koskee kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä sekä öljylämmityksestä luopumisesta saatavaa vähennystä (nyt 3 500 euroa), muutetaan toistaiseksi voimassa olevaksi käytännöksi. Esitämme myös, että kotitalousvähennyksen maksimi on nostettava asunnon peruserä- ja kunnostustyön osalta samalle tasolle (nyt 2 250 euroa).

Yksinasumisen rinnalle ja vastapainoksi luodaan erilaisia yhteisöasunintarvikkeita niitä tarvitseville.

VI

Kannustava eläkejärjestelmä, oikeudenmukainen verotus ja hyvinvoiva työelämä parantavat eläkeläisten toimeentuloa

Tavoitteena on kehittää eläkejärjestelmää kannustavaksi ja oikeudenmukaiseksi kaikille suomalaisille iästä riippumatta. Yksikään ikäluokka ei saa jäädä väliinpuotoajaksi kehiteltäessä eläkejärjestelmää.

Samasta ansiotulosta (eläke tai palkka) jää ansiotuloon kohdistuvien veroluontoisten maksujen ja erilaisten vähennysten jälkeen sama nettotulo sen saajalle.

Eläkkeellä työskentely on verotuksellisesti kannattavaa. Eläkettä kartutetaan nykyisen 69- tai 70-ikävuoden sijasta pidempään.

Senioriliitto on noin 25 000 jäsenen eläkeläisjärjestö, joka valvoo eläkeläisten etuja ja toteuttaa vuosittain vapaaehtoisvoimin tuhansia eläkeläisille suunnattuja tapahtumia ja toimintaa.

SAVO-KARJALAN VAALIPIIRI

Markku Eestilä
VALITSE KOKEMUS.

- Palkka tai eläke, verotuksen on oltava sama
- Asumisen ja liikkumisen kuluja ei saa nostaa

KOKOOMUS

SAVO-KARJALAN VAALIPIIRI

Timo Elo

Nyt on oikea aika arvostaa kokemusta.

TIMOELO.COM

KOKOOMUS

VARSINAIS-SUOMEN VAALIPIIRI

Maksaja: Vahva Varsinais-Suomi ry

KOKOOMUS

VILLE VALKONEN

villevalkonen.fi

VARSINAIS-SUOMEN VAALIPIIRI

Teija Tiusanen

Sotea suurella sydämellä
Senioreiden asioita ajava
varsinaissuomalainen
sote-ammattilainen!

osastonhoitaja Tyks
Terveystieteiden maisteri
Aluevaltuutettu, ikääntyneiden lautakunta

teijatiusanen.f

KOKOOMUS

HELSINGIN VAALIPIIRI

Nyt tarvitaan
kokemusta ja osaamista

Vaalit 2.4.2023
Ennakkovaikuttaminen
22.-28.3.2023

B7

Orange Advertising Oy Maksaja: Ben Zytkowiczin tukiryhmä

KOKOOMUS
HELSINKI

benkku.fi

VARSINAIS-SUOMEN VAALIPIIRI

JUKKA SAVOLAINEN

Kansainvälinen
ja kokenut
turvallisuuden
asiantuntija
eduskuntaan

KOKOOMUS

Eduskuntavaalit

KAAKKOIS-SUOMEN VAALIPIIRI

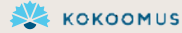

UUTTA VIRTAA EDUSKUNTAAN

NYT ON OIKEA AIKA LAITTA
KAIKKI PYÖRÄT PYÖRIMÄÄN

Mirja Anunti-Virta

Yrittäjä, fysioterapeutti, Sulkava

Tervetuloa tapahtumiin ja
tutustu lisää ajatuksiini:

www.mirja-anunti-virta.fi

KAAKKOIS-SUOMEN VAALIPIIRI

KANSANEDUSTAJA

KOPRA

Äänestä Jukka Jatsoon

KOKOOMUS

KAAKKOIS-SUOMEN VAALIPIIRI

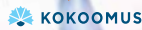
Äänestä itsellesi osaava ja
kokenut kansanedustaja
edelleen eduskuntaan.

HÄKKÄNEN ANTTI

- Kansanedustaja, lakimies
- Eduskunnan puolustusvaliokunnan pj
- Kokoomuksen varapuheenjohtaja
- Ex-oikeusministeri

[f](https://www.facebook.com/anttihakkanen) [i](https://www.instagram.com/anttihakkanen) [t](https://www.twitter.com/anttihakkanen) [anttihakkanen.fi](https://www.anttihakkanen.fi)

**VALMIS
VASTUUSEEN**

VAASAN VAALIPIIRI

**Velaksi
elämisen
aika on ohi!**

Ääni uudelle alulle.

JYRKIMäkynen

www.jyrkimakynen.fi

Eduskuntavaaliehdokas 2023

KOKOOMUS

KESKI-SUOMEN VAALIPIIRI

SINUHE WALLINHEIMO

**TULEVAISUUS
TEHDÄÄN TÄNÄÄN**

"Toimeentulo, turvallisuus, tulevaisuus"

EHDOILLA JATKAMAAN TYÖTÄ EDUSKUNNASSA

www.sinuhewallinheimo.fi

KESKI-SUOMEN VAALIPIIRI

KOKOOMUS

Seniorit ovat rakentaneet
perustan hyvinvointi
Suomelle. Kiitos ♥

**VARMISTETAAN NYT
ARVOKAS JA HYVÄ
VANHUUS JOKAISELLE**

Katja Isamöttänen
KANSANEDUSTAJAKSI

katjaisomottonen.fi

VAASAN VAALIPIIRI

Eduskuntavaaliehdokas Vaasan vaalipiirissä

**JESSE
LUHTALA**

Pohjanmaan Kokoomuksen puheenjohtaja
yrittäjä, kaupunginvaltuutettu

KOKOOMUS

Eduskuntavaalit

2023

Suomen 39. eduskuntavaaleissa
valitaan kansanedustajat
eduskuntaan
vaalikaudelle 2023–2027.

HÄMEEN VAALIPIIRI

TÄRKEITÄ VAALIEN PÄIVÄMÄÄRIÄ

HÄMEEN VAALIPIIRI

HÄMEEN VAALIPIIRI

Eduskuntavaalit

UUDENMAAN VAALIPIIRI

Maarit Raja-Aho
Aluehallituksen puheenjohtaja,
Terveystieteiden maisteri,
sairaanhoitaja AMK,
hoitotyön opettaja

Nyt on aika äänestää vahva
terveysalan ja vanhustyön
osaaja eduskuntaan!

KOKOOMUS maaritrajaaho.fi

UUDENMAAN VAALIPIIRI

Ihmiset ovat yhteiskunta.
Ihmisen hyvinvointi on
tärkeintä.

Marja Ahava
Yleislääkäri

TÄRKEITÄ VAALIEN PÄIVÄMÄÄRIÄ

UUDENMAAN VAALIPIIRI

**Suomen ongelmien
ratkaisu tarvitsee
LÄÄKÄRIN
ja
JURISTIN**

**LASSE
LEHTONEN**

Lääketieteen tohtori, oikeustieteen tohtori.
Diagnostiikkajohtaja,
terveysoikeuden professori.

Äänestä eduskuntaan Uudeltamaalta
Vaalipäivä 2.4.2023.
Ennakköäänestys 22. – 28.3.2023.
kampanja@lehtonenlasse.fi
lehtonenlasse.fi

KOKOOMUS

UUDENMAAN VAALIPIIRI

KOKOOMUS
UUSIMAA

**Jarno
Limnell**

**Turvallisin
valinta**

jarnolimnell.fi

#turvallisestiyhdessä

"Suomi tarvitsee hallituksen, joka kantaa vastuun taloudesta ja turvallisuudesta perinteisiä arvoja kunnioittaen!"

SATONENARTO
KOKOOMUS | KANSANEDUSTAJA

Eduskuntavaalit

2023

**Suomen 39. eduskuntavaaleissa
valitaan kansanedustajat
eduskuntaan
vaalikaudelle 2023–2027.**

Oikea aika vaikuttaa kuntien ikäohjelmiin

Vanhusneuvostojen ja yhdistyksien vaikuttamisen mahdollisuudet.

Teksti Pekka Huovila, Etelä-Savon vanhusneuvoston pj, seniori

Kuva Maire Vetri

KUNTIEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUISTA valtaosa siirtyi hyvinvointialueiden hoidettaviksi. Uudistuksessa ikäihmisten oikeuksien ja etujen valvontaan syntyi kaksi lakisäätelistä päällekkäistä tasoa. Vanhusneuvostojen yhteistoiminta ja yhteydenpito päättäjiin sisältää uudenlaisia pulmia. Vaikuttavuus ja tiedonkulku ovat kuitenkin vanhusneuvostojen itsensä ratkaistavissa.

Kunnan rooliksi jää terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. On pyrittävä määrätietoisesti vaikuttamaan siihen, että ikäihmiset pääsisivät itse mukaan muokkamaan omaa ohjelmaansa ja strategiaa alusta lähtien. On vain keksittävä keinot päästä mukaan.

Kuntien on erityisesti panostettava ikäihmisten henkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitoon. Ikäohjelmat sisältävät kyllä kunniakkaita tavoitteita, mutta keinojen käyttöönotto jää yleensä vajaaksi ja vailla valvontaa. Tähän epäkohtaan ja puutteeseen on hyvällä suunnittelulla saatavissa parannuksia.

Yhdistystoiminta on tarjonnut Pirjo Venäläiselle mahdollisuuden tehdä kaikkia niitä asioita, joita hän haluaa tehdä.

KUKA?

Pirjo ”Kikka” Venäläinen (73)

- ✘ Kanta-Helsingin yhdistyksen väistynyt puheenjohtaja.
- ✘ Naimissa, kolme lasta, kuusi lastenlasta.
- ✘ Harrastukset: kangaspuilla kutominen, tuhkakuppien ja postikorttien keräily, yhdistystoiminta.

Kiitos eletyille elämälle

Vuoden seniori Pirjo Venäläinen on toisen polven kantahelsinkiläinen seniori. Puheenjohtajakaudellaan hän toi yhdistykseen digiosaamista ja lisää jäseniä.

Teksti Hanna Ojanpää | Kuva Timo Porthan

Pirjo Venäläinen tuli Kanta-Helsingin yhdistyksen puheenjohtajaksi tilanteessa, jossa yhdistys olisi ilman uutta vetäjää lopettanut toimintansa. Silloin vielä työelämässä ollut Venäläinen naurahtaakin tulleensa suoraan huipulle. Sieltä hän myös siirtyi vuoden vaihteessa seniorijäseneksi. Lähtiessään hän haluaa vielä osoittaa kiitoksensa liiton digitaalisten vahvistamiselle ja koulutukselle.

Onnea Vuoden seniori -tunnustuksesta. Mitä se merkitsee sinulle?

Totta kai tämä tuntuu hyvältä. Uskon, että tunnustus on seurausta siitä, että olen ollut todella aktiivinen. En halua tätä vähätellä, sillä olen osallistunut lähes kaikkiin tapahtumiimme. Toin myös työelämästä mukani raikasta ja uutta näkemystä sekä vahvaa digiosaamista. Tarvittaessa olen käärinyt hihani, uskaltanut ottaa kantaa jos siihen on ollut tarvetta, ja pitänyt talouden tasapainossa. Eläkkeelle siirtymisen jälkeen kaipaasin kodin ulkopuolista elämää. Sen tarpeen hallitustyö on tarjonnut minulle kivuttomasti ja moninkertaisesti.

Millä mielin jätit hallituksen?

Olen ylpeä hallituksestamme. Yhdistyksemme oli yksi ensimmäisistä, joka otti käyttöönsä Facebookin markkinointitoimenaan. Lisäksi

meillä on omat kotisivut ja maksupäätteet, sähköinen kirjanpito, allekirjoitus, laskutus ja jäsenrekisteri. Korona-aikaan lanseerasimme myös Facebook-liven. Olin hallituksen puheenjohtaja kahteen otteeseen; olisin jäänyt pois jo aikaisemmin, mutta korona-aikana sovimme, että kukaan hallituksen jäsenistä ei eroa. Puheenjohtajana olen jakanut vastuuta ja antanut halukkaiden vapaasti toteuttaa omia näkemyksiään. Hallituksessa on ollut mahdollisuus pysyä ajan hermolla. Ja mikä tärkeintä: hallituksessa oli kivaa! Haiketta en kuitenkaan tunne, sillä en aio lähteä täältä minnekään. Ehkä perustan jonkin kerhon?

Mikä sinulla on elämässä tärkeää?

Minulla on lämpimät suhteet 98-vuotiaaseen äitiini, kolmeen lapseeni ja kuuteen lastenlapseni. Äitini on itse asiassa edelleen yhdistyksemme jäsen, vaikka ei enää aktiivi olekaan. Yhdistystoiminnan ja harrastusten lisäksi laitan superhyvää ruokaa ja viljelen, teenpä joskus huvikseni vaikka viiliäkin. Nyt talvella lähdemme Lappiin hiihtämään. Tärkeintä on, että vietän aikaa rakkainteni kanssa ja teen asioita, joista pidän.

Vuoden seniori -kunniamaininta:

Laura Mella, Käsivarren seniorit ry
"Mella on toiminut aktiivisesti omissa yhdistyksessään."

Pirjon
vinkit!

MENNEISYYTTÄ EI PIDÄ UNOHTAA

Jäsenillämme on valtavasti hyödyntämätöntä osaamista; joko sen takia, että emme siitä tiedä tai omaa osaamista turhaan aristellaan. Tule siis rohkeasti esille!

OPETTELE DIGI

Digitaitojen opetteleminen on myös vastuullinen teko. Silloin voimme auttaa heitä, jotka tarvitsevat apuamme.

MUKANA MAAILMAN MENOSSA

On tärkeää havainnoida muuttuvaa ympäristöä ja seurata, mitä lähialueilla ja yhteiskunnassa tapahtuu. Se voi olla uusi ravintola, eduskuntavaalit tai uusi menetelmä.

JAETTU VASTUU

Hallituksen jäsenillä tulee olla selkeät vastuut ja riittävästi liikkumatilaa. Silloin yhdistystoiminta ei tule kenellekään liian raskaaksi taakaksi.

Matkapaikien matkassa kiertomatkoille, kaupunkikilomille ja elämysristeilyille

OKTOBERFEST MÜNCHEN TAMPEREELTA, 4 pv **UUTUUS!**

Se ainoa ja oikea, kaikkien juhlien äiti, alkuperäinen Oktoberfest, maailman suurin olutfestivaali, on järjestetty Münchenissä jo vuodesta 1810. Lähde mukaan kokemaan unohtumaton kansanjuhla, jossa juodaan, syödään hyvin, lauletaan, tanssitaan ja ennenkaikkeaa viihdytään ja pidetään hauskaa. Lennot Tampereelta.

22.9., 29.9.2023 alk./hlö **989 €**

Koe München ja Oktoberfest

Helsingistä suoraan Norjan vuonoille

MSC Fantasia -loistoristeilijä

HELSINGISTÄ NORJAN VUONOILLE, 14 pv **TÄYSIHOITO LAIVALLA!**

Helsinki-Tukholma-Kiel-Kööpenhamina-Tallinna MSC Fantasia -loistoristeilijä vie matkustajat tyylikkäästi Tukholman ja Kielin kautta Norjan vuoristosiiniin ja upeisiin vuonomaaisemiin. Paluumatkalla poiketaan myös Kööpenhaminassa ja Tallinnassa. Laiva lähtee suoraan Helsingistä! Suomalainen matkanjohtaja mukana koko matkan ajan.

8.6., 22.6., 6.7., 3.8. alk./hlö **1617 €**

MYSTINEN BALKAN, 8 pv **TÄYSIHOITO!**

Kuuden maan kiertomatka täysihoidolla. Lähde tutustumaan itäisen Adrianmeren sykkähtäviin maisemiin ja kiehtovaan kulttuuriin! Samalla matkalla tutustutaan Kroatiaan, Montenegroon, Kosovoon, Pohjois-Makedoniaan, Albaniaan ja Bosnia-Hertsegovinaan. Yhteistä kaikille maille ovat pitkä historia ja äärettömän kauniit maisemat, joissa kohtaavat jylhät Dinaariset Alpit, syväsiniset järvet ja kristallinkirkas Adrianmeri. Lennot Helsingistä.

14.4., 5.5., 15.9. ja 9.10.2023 alk./hlö **1579 €**

ALPPIEN POSTIKORTTIMAISEMAT, 6 pv

Matka on täynnä unohtumattomia ja henkeäsalpaavia maisemia kuin suoraan satukirjasta. Itävallassa matkan kohokohtia ovat mm. lumihuippuiset Alpit, vesiputoukset ja Salzburg. Saksassa vierailemme Hitlerin Kotkanpesässä Kehlesteinvuoren huipulla ja näemme perinteikkään Baijerin pääkaupungin Münchenin. Lennot Helsingistä.

23.5., 4.7. ja 1.8.2023 alk./hlö **1399 €**

Montenegron kuvankaunis Kotor

Kroatian kruunu Dubrovnik

Alppien postikorttimaisemat

MATKAPOJAT

matkapaikat.fi • p. 010 2323 200 ma-pe 10-16

Hinta on alkaen-hinta/hlö 2 hengen huoneessa. Palvelumaksu 0€/netistä, muutoin 12€/varaus. Tarjoushintaisia paikkoja rajoitetusti.

Alkuviikon edulliset seniorilähdöt - laadukkaalla viihteellä!

Kevättä kohden mentäessä on mukava viettää aikaa ystävien kanssa risteillen. Kiillota siis tanssikenkäsi ja suuntaa tanssien saaristomaisemiin.

Lue lisää artisteista, erikoisristeilyistä, matkavinkeistä ja hyödynnä etusi: vikingline.fi/edut/senioriliitto

Turun reitin viihdetarjonta

Viking Gloryn ja Viking Gracen vuorokauden risteilyillä nautit live-artistista ja laadukkaasta tunnelmamusiikista. Laatuviihde kuuluu aina matkasi hintaan.

Viking Grace

Saija Tuupanen (26.-27.3.), Suuri Tanssiritseily (16.4.), Tangokuningas Keijo Hietikko (29.-30.5.)

Viking Glory

Hurma (29.-30.3.), Kari Vepsä (20.4.), Leif Lindeman (3.-4.5.)

Pidätämme oikeuden muutoksiin.

Tanssien Tukholmaan tai Tallinnaan!

Helsingistä lähdetään tanssien Gabriellalla, mukana mm. Lasse Hoikka ja Souvarit (20.-22.3.), Kyösti Mäkimattila (3.4.), PNP solistina Henri Jokinen (5.5.).

Päiväristeilyllä Tallinnaan lähdetään mm. Teemu Roivaisen (22.-23.3.) ja Neuro Latinon rytmien seurassa (4.4.).

Risteilyllä nautit hyvästä musiikista, maukkaasta ruoasta ja merimyymlän upeista tarjouksista. Punaisten laivojen matkassa aika ei käy pitkäksi!

Hintansa arvoisin Itämerellä

Seuraa meitä
Facebookissa
[facebook.com/
senioriliitto](https://facebook.com/senioriliitto)

Liitossa tapahtuu

Löydät
meidät myös
verkosta
senioriliitto.fi

KUVA: PETRI RYTKÖNEN

Savonlinna kutsuu!

Puheenjohtajalta / Vuoden senioriyhdistys 2022 esittäytyy /
Paikallisyhdistyksissä tapahtuu / Naistoimintaa senioreissa /
Liittokokous Savonlinnassa 6.–8. kesäkuuta

Kaikenikäisille hyvä Suomi

Olemme saaneet luettavaksemme uudenmuotoisen Patinan. On mielenkiintoista seurata, millaisen vastaanoton uudistunut lehti saa. Jäsenmaksuumme sisältyvä lehti on tärkeä yhdistävä tekijä senioriliiton jäsenten välillä. Lehti luo osaltaan myönteistä me-henkeä ja antaa jäsenistön ulkopuolisille kuvan meistä. Siksi uudistuksen onnistuminen on meille kaikille tärkeä asia.

Vuoden alusta perustetut hyvinvointialueet ovat päässeet hyvään alkuun. Senioriliiton jäseniä on valittu alueiden vanhusneuvostoihin. Niiden kautta on mahdollisuus vaikuttaa ikäihmisten palveluihin ja edistää aluevaaleissa asetettuja tavoitteitamme. Tämä on hyvä esimerkki käytännön edunvalvontatyöstä, jota liitomme tekee. Syksyllä on odotettavissa kuusi EETU:n järjestämää tilaisuutta, joilla edistetään eläkeläisjärjestöjen yhteistyötä hyvinvointialueilla ja tavoitteiden toteuttamista.

Lehden ilmestymisen aikoihin on vajaa kuukausi eduskuntavaalipäivään. Kansallisen senioriliiton vaalimottona on ”kaikenikäisille hyvä Suomi!”. Me emme halua vastakkainasettelua, mutta haluamme saada ikäihmisten äänen kuuluviin. Olemme kokemusasiantuntijoita. Me tiedämme ne tarpeet ja muutokset, joita ikääntyminen tuo tullessaan. Ikävaikutusten arvioinnin ottaminen kiinteäksi osaksi

palvelujen suunnittelua ja toteuttamista on kaikkien etu.

Meillä on tällä hetkellä monia huolenaiheita kuten talous ja turvallisuus. Maailman ja Suomen tilanne luo tulevaisuuteen epävarmuutta. On tärkeää, että keväällä työnsä aloittavat vastuuntuntoiset ja kokonaisuuksia hallitsevat kansanedustajat. Toivon, että senioriliiton jäsenet vievät eteenpäin viestiä tavoitteistamme ja ovat osallta tukemassa ehdokkaita.

”Olemme kokemusasiantuntijoita.”

Kevään aikana senioriliitto valmistautuu Savonlinnan liittokokoukseen. Hallitus tekee ehdotukset tulevaisuuden suuntaviivoista ja teemasta sekä sääntöuudistuksesta. Järjestöväki valmistautuu valitsemaan ensi kaudeksi uuden johdon. Liiton luottamustehtävät ovat vastuullisia ja erittäin mielenkiintoisia. Uskon, että tehtävistä kiinnostuneita vapaaehtoisia riittää. Kokoukseen toivon runsasta osanottoa. Se on virallisten kokousasioiden käsittelyn

ohella hieno kesätapahtuma ja yhteinen kokoontuminen. Ilmoittautuminen on menossa, tervetuloa mukaan!

Toivotan teille kaikille mukavia lukuhetkiä uudistuneen Patinan parissa ja aktiivista toiminnan kevättä! Pidetään huolta toisistamme ja vaikutetaan vaaleissa maamme tulevaisuuteen!

Anneli Taina
Puheenjohtaja

KUVA: ISTOCK.COM

Senioriliiton väki siirtyy etätööhön

SENIORILIITON toimisto siirtyy maaliskuun ajaksi pysyvästi etätööhön, kun koko kiinteistön sähkövedot uusitaan kevään 2023 aikana. Remontti aiheuttaa päivittäin sähkökatkoksia, mikä tekee työn tekemisen toimistossa haastavaksi.

www.senioriliitto.fi/jasenille

ONNITTELEMME

Tänä vuonna 50 vuotta täyttävät yhdistykset

- ✘ Riihimäen kansalliset seniorit ry
- ✘ Nokian seniorit ry
- ✘ Heinolan seniorit ry
- ✘ Savonlinnan kansalliset seniorit ry
- ✘ Pohjois-Karjalan (Joensuun) seniorit ry
- ✘ Saarijärven seniorit ry
- ✘ Kokkolan kansalliset seniorit ry
- ✘ Rovaniemen seniorit ry

Tiimityöllä syntyy parasta tekemistä

Vuoden senioriyhdistys -tunnustus annettiin vuonna 2022 Jyväskylän seniorit ry:lle. Väistynyt puheenjohtaja Merja Kumpula toteaa, että yhdistysten tärkein tehtävä on jäsenistön hyvinvoinnin lisääminen.

Teksti Hanna Ojanpää | **Kuva** Jyväskylän seniorit ry

Kyllä Vuoden senioriyhdistys -tunnustus merkitsee meille paljon. Se tarkoittaa, että olemme tehneet asioita oikein. Kun tammi-kuussa tarjosimme kakkukahvit jäsenillemme, meitä oli paikalla 22 prosenttia jäsenistämme. Minun mielestäni se on aika kova saavutus, Jyväskylän seniorit ry:n väistynyt puheenjohtaja **Merja Kumpula** toteaa.

Jyväskylän paikallisyhdistys on yksi liiton suurimmista, jäseniä sillä on noin 580. Kumpula oli puheenjohtajana kaksi vuotta; sitä ennen hän oli yhdistyksen sihteeri neljän vuoden ajan.

– Edeltäjäni **Sirpa Teräväinen** jätti minulle hienossa kunnossa olevan yhdistyksen. Hänen aikanaan muun muassa hallituksen kokousten esityslistat uudistettiin informatiivisiksi. Uskon, että myös seuraajani **Seppo Mäkiranta** voi jatkaa hyvillä mielin yhdistyksen johtamista.

Kumpulan oma puheenjohtajuuskausi osui koronavuosille.

”On helppo olla, kun ympärillä on hyviä tyyppejä.”

– Lähtökohtamme oli, että mitään toimintaa ei lopeta ja ketään ei jätetä yksin. Mahdollisuuksien ja rajoitusten puitteissa pystyimme jatkamaan tapaamisiamme.

– Omista ideoistani syntyi lounastreffit sekä pihapelit; Sirpa puolestaan käynnisti Kirkkokadun Laudaturin. Jälkimmäisen tavoitteena on ollut lisätä yhdistyksemme tunnettuutta. Yhdessä kulttuuritarjoajien ja ravintoloiden kanssa olemmekin saaneet melkoisen pöhinän päälle. Kaksi kertaa järjestetyssä tapahtumassa on molemmilla kerroilla ollut yli 500 osallistujaa. Jatkoa siis seuraa myös tulevana vuosina aina syyskuun ensimmäisen viikon perjantaina, Kumpula lupaa.

Työelämässä ylihoitajana

Kättilöopistolla työskennellyt Kumpula toimi 14 vuotta Kättilöliiton puheenjohtajana. Eläkkeelle hän siirtyi vuonna 2012 ja jo vuotta myöhemmin hän tuli mukaan yhdistykseen. Hän muistelee, kuinka itsekin alussa jännitti, vaikka ei kaikkein arimmaksi itseään tunnustakaan. Siksi hän puheenjohtajana otti tavakseen soittaa kaikille uusille jäsenille ja kannustaa heitä tulemaan alusta alkaen mukaan toimintaan.

– Meidän yhdistyksessämme asioita tehdään yhdessä, esimerkiksi kaikki kerhot ovat syntyneet jäsenten ehdotuksista. Puheenjohtajana on myös helppo olla, kun ympärillä on hyviä ja osaavia tyyppejä. Nyt olen kuitenkin oman osuuteni hoitanut yhdistyksen hallituksessa. Olenkin jo ilolla siirtynyt Naistoimikuntaan kahvia keittämään, Kumpula naurahtaa.

↑ **Seppo Mäkiranta, Sirpa Teräväinen ja Merja Kumpula.**

Nettisivujen eväste – mikä se on?

NETTISIVUJEN eväste on pieni tiedosto, jonka sivusto asettaa tietokoneellesi tai mobiililaitteellesi, kun vieraillet sivustolla. Evästeet tallentavat tietoja siitä, miten käyt sivustolla, jotta sivusto muistaa valintasi ja asetuksesi seuraavalla kerralla, kun vieraillet sivustolla uudelleen.

Jos haluat hallita evästeitä, voit muuttaa selaimesi asetuksia ja valita, haluatko sallia tai estää evästeiden käytön. Voit esimerkiksi sallia tiettyjen sivustojen evästeet, mutta estää muiden sivustojen evästeet.

Jos olet huolissasi tietoturvasta tai yksityisyydestäsi verkossa, voit valita vaihtoehdon, jossa evästeet estetään kokonaan tai poistetaan automaattisesti selaimen sulkemisen jälkeen. Muista kuitenkin, että jotkin sivustot saattavat tarvita evästeitä toimiakseen oikein, joten täysin evästeiden estäminen saattaa vaikuttaa sivustojen toimintaan.

Senioriliiton sivustolla käytettyihin evästeisiin voit tutustua osoitteessa: www.senioriliitto.fi/tietoa-evasteista

Petri Rytkönen

Tällä sivustolla käytetään evästeitä

Tämä sivusto hyödyntää toiminnan kannalta välttämättömiä evästeitä sekä sivuston kehittämisen mahdollistavia tilastointievästeitä. Joidenkin sisältöjen näyttämisen voi lisäksi edellyttää markkinointievästeiden hyväksymistä. Lue lisää käyttämistämme evästeistä.

Salli kaikki

Valitse evästeet

Salli vain välttämättömät

STEA korotti yleisavustusta Kansalliselle senioriliitolle

SOSIAALI- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA myönsi Kansalliselle senioriliitolle korotuksen yleisavustukseen vuoden 2023 alusta. Päätöksen mukaan avustus kohdennetaan henki-

löstöresursseihin, joita pystytään kasvattamaan puolikkaan henkilötyövuoden verran. Rekrytointi tehdään kevään aikana.

www.senioriliitto.fi/jasenille

Senioriliitolle valtionavustus Eurooppa-tiedottamiseen vuodelle 2023

ULKOMINISTERIÖN senioriliitolle ensimmäistä kertaa myöntämällä hankeavustuksella lisätään muun muassa ikäihmisten tietoutta heidän oikeuksistaan EU- ja Eurooppatasolla ja tehdään tunnetuksi ikääntyneiden ihmisoikeuksia koskevia sopimuksia ja periaatepäätöksiä. Hanke tuottaa tiedotus- ja keskustelutapahtumia sekä artikkeleita. Tulevista tapahtumista tiedotetaan enemmän kevätkauden aikana.

KUVA: MIKKO HEINOLA

1.

1. Uusi historiikki julkaistiin juhlatunnelmissa

HARJAVALTA Harjavallan kansalliset seniorit vietti 50 v.-taivaltaan Ravintola Hakuninmäessä.

Joulun odotus ja tervetulo-glögi loivat juhlaamme lämmintä tunnelmaa. Osallistujia oli ravintolasali täynnä.

Tervehdykset toivat meille kaupungin, seurakunnan, senioripiirin, vanhusneuvoston, Kokemäen ja Nakkilan senioriyhdistysten edustajat. Liiton toiminnanjohtajalta saapuneen juhlapuheen luki yhdistyksen puheenjohtaja **Liisa Luomanen**.

Juhla-aterian jälkeen **Riitta-Liisa Paavilainen** julkisti yhdistyksen uuden historiikin. Sen laatinut työryhmä ansaitsee suuren kiitoksen ahkeruudestaan. Jokainen jäsen sai julkaisusta oman kappaleensa. Varapuheenjohtaja **Pirkko-Leena Saari** jakoi liiton pronssiset ansiomerkit **Mirja** ja **Tapio Routimolle** sekä **Raimo Paasovaaralle**. Yhdistyksen oma lauluryhmä Singerit viihdytti meitä ohjelman lomassa. Loppukahvien jälkeen juhla päättyi perinteisesti Satakunnan lauluun **Hilkka Ruutin** säestämänä.

Mikko Heinola

KUVA: TUULA TÖRMÄNEN

2.

2. Järvenpään seniorit Strauss-konsertissa

JÄRVENPÄÄ Patrick Laguksen tuottamia loppiaisen Strauss-konsertteja on järjestetty jo vuodesta 2001. Covid-epidemia aiheutti tosin pienen katkon perinteeseen.

Tänä vuonna loppiaisenä 2023 tilaisuus oli Suomen Kansallisoopperassa.

Atso Almila kapellimestarina on toiminut jo ensimmäisestä loppiaisen Strauss-konsertista lähtien. Lohjan kaupunginorkesteri sekä Sibelius-Akatemian opiskelijat musisoivat nautittavan tunnelman. Upeat solistit ihastuttivat operettimusiikin siivittäminä. Pieni baletti- ja tanssiesitysikin kuuluivat asiaan.

Ohjelmassa esitettiin muun muassa **Johann Strauss** nuoremman valssi *Taiteilijaelämä*, otteita *Lepakko*-operetista ja *Metusalem*in *Prinsessistä*. Iki-ihana valssi *Tonava kaunoinen* lumosi kuulijat. Ohjelma sisälsi myös veljessarjan keskimmäisen **Josef Strauss**in polkan *Huolta vailla*. Lopuksi soi itsestään selvytensä **Johann Strauss** vanhemman *Radetzky*-marssi yleisön yhtyessä mukaan tutuin käden taputuksin.

Oopperaleivos väliajalla oli makuelämyksenä vertaansa vailla.

Tarja Helameri

KUVA: SEPPO LIIMATAINEN

3.

3. Aktiivista toimintaa Keravalla

KERAVA Keravan kansalliset seniorit ry vietti jäsentensä 75–95-vuotiaiden yhteistä syntymäpäiväjuhlaa torstaina 9. helmikuuta 2023. Kaikki syntymäpäiväsankarit saivat juhlan alussa puheenjohtajamme **Krister Tammisen** ojentamana punaisen ruusun. Onnittelupuheen piti juhlassa **Pekka Liisananti**, lausuntaa esitti **Raija Orava** ja päivänsankarin puheenpuheen piti **Marja-Terttu Nieminen**.

Lämminhenkiseen ja tunnelmalliseen juhlaan osallistui 28 päivänsankaria sekä runsas joukko Keravan kansallisia senioriteita. Serenad-kuoromme, johtajansa **Risto Kostian** ohjauksessa, lauloi muun muassa onnittelulaulun ja juhla päättyi yhteislauluun *Sininen ja valkoinen* sekä puheenjohtaja Krister Tammisen kiitoskukituksiin juhlan järjestäneille emännille. Juhlan päätteeksi nautittiin kakkukahvit, jotka päivänsankareille tarjottiin kauniisti katettuihin pöytiin.

Arja Ulmanen

KUVA: TARMO NIITYRANTA

4.

4. Retkipäivä Helsingissä tarjosi uusia kokemuksia

KUUSANKOSKI Kun yhdistyksemme sai syksyllä vierailukutsun Eduskuntataloon, matkavastaavamme **Miikka** suunnitteli päiväretken täydennykseksi käynnin Kansallismuseossa. Marraskuun lopun aamun pimeydessä matkasimme pääkaupunkiin.

Eduskuntatalon tiukkojen turvatoimien jälkeen meidät vastaanotti isäntämme eduskunta-avustaja **Peppi Heinikainen**, joka johdatti lyhyen esittelyn jälkeen meidät kouvolaalaisen kansanedustajan **Ville Kauniston** tykö. Hänen johdollaan pääsimme näkemään muun muassa pater-noster-hissin käytössä (emme sentään koekäyttämään) ja käymään istuntosalin yleisölehterillä. Ville kertoili työstään sekä yleistä turvallisuus- ja taloustilanteesta.

Puolen päivän maissa kaupungin keskustassa nautitun lounaan jälkeen siirryimme Kansallismuseoon, jossa saimme opastetun tutustumisen näyttelyyn *Vaurauden filosofia*. Monelle meistä sekä Eduskuntatalo että Kansallismuseo olivat uusia kokemuksia, ja päivän anti täytti odotukset reippaasti. Iltapäivän hämärissä jätimme hyvästi röntäsateiselle Helsingille.

Tarmo Niityranta

KUVA: JORMA NIINISTÖ

5.

5. Perustava kokous yllätti järjestäjät

NURMIJÄRVI Nurmijärven Klaukkalan Cafe Kirjava täyttyi senioreista kun yli 50 henkilöä saapui uuden yhdistyksen perustavaan kokoukseen. Tämä oli järjestelytiimille hieno yllätys. Näin suureen joukkoon ei osattu varautua. Kokoustilakin piti vaihtaa, mutta onneksi yläkertaan mahduttiin. Kaikille kuitenkin järjestyi kahvit ja pullat ja melkein kaikille istumapaikkakin. Tälle yhdistykselle oli siis selvä tilaus.

Tilaisuuteen toivat kannustavat terveiset Senioriliitosta puheenjohtaja **Anneli Taina** ja Uudenmaan senioripiiristä puheenjohtaja **Jorma Niinistö**, joka lupautui myös perustettavan yhdistyksen kummiksi. Uuden yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin **Merja Winha-Järvinen** ja hallitukseen valittiin kahdeksan vapaaehtoista henkilöä. Toimintasuunnitelma ja muut asialistalla olleet asiat käsiteltiin, ja yhdistys lähti innolla toimintaan jäsenistön toiveita kuunnellen ja toteuttaen.

Menestystä ja onnea Klaukkalan senioreille!

Jorma Niinistö

Uudenmaan kansallinen senioripiiri ry:n puheenjohtaja

KUVA: PEKKA MÄKINEN

6.

6. Ona muava nämä iästä aiaa! Miä uuluu?

PORI Porissa vuosi 2023 lähti vauhdikkaasti liikkeelle, kun yhdistys kokoontui kuuntelemaan luentoa hoitamattoman huonon kuulon ja muistin yhteydestä.

Porin senioriyhdistyksen vuoden ensimmäisessä kuukausitapaamisessa Kuuloliiton Kuule ja muista -hankkeen asiantuntija **Maarit Honkasola** kertoi, miten ikään liittyvä kuulon heikkeneminen tapahtuu usein vaihkaa niin, ettei siihen välttämättä itse kiinnitä huomiota. On kuitenkin tärkeää huolehtia kuulosta, sillä kuulolla on yhteys muistiin. Henkilö, jonka kuulo on heikentynyt, joutuu ponnistelemaan kuullakseen ja ehkä jopa päättelemään kuulemaansa. Tämä voi aiheuttaa turhautumista samalla, kun kuullun mieleen painaminen voi muuttua lähes mahdottomaksi.

Monelle heräsi oivallus siitä, kuinka merkittävä osa arkeamme kuulo on. Samalla vahvistui ajatus ottaa yhteyttä omaan terveyskeskukseen ja kysyä lähetettä kuulontutkimuksiin. Itsestään on hyvä pitää huolta ja tukea omaa toimintakykyään!

Joko muuten keksit, mitä ystäväsi sinulle sanoit otsikossa? Lisää puuttuvat konsonantit k, t, p, s ja h, niin saat sen selville.

Eeva Ruissalo

KUVA: PEKKA KNUUTTILA

7.

7. Vuosi huipentui Tallinnaan

PORVOO Vuoden päätteeksi Porvoon kansalliset seniorit teki kulttuurimatkan Tallinnaan. Matkavastaava **Jorma Koistisen** suunnittelemaan Tallinnan risteilyyn sisältyivät *La Traviata* -ooppera, *Virun Cabaret* ja vanhan kaupungin joulutori.

Yhdistys toteutti Porvoon kiinnostavin toimija -visiotaan onnistuneesti, kun siihen liittyi 53 uutta jäsentä. Jäsentapaamiset jatkuivat joka toinen tiistai, kerhoja toimi kymmenkunta, räätälöity digikoulutus jatkui, samoin liikunta eri muodoissa. Retkistä mainittakoon Hämeenlinnan kesäretki.

Toukokuun jäsenkyselyssä hallitus sai positiivista palautetta toiminnan kehittämiseen. Yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa **Risto Anttonen**. Hallitus valitsi edelleen varapuheenjohtajaksi **Irmeli Hoffrénin**, **Tuula Ripatin**, **Jukka Kostiaisen** ja **Maritta Jokisen** pitkien ja ansiokkaiden toimikausien jälkeen uutena sihteerinä aloittaa **Maarit Kuisma**, uutena taloudenhoitajana **Martti Hovilehto** ja uutena jäsensihteerinä **Pirkko Parjanen**. Uusina jäseninä hallitukseen tulivat **Eeva-Liisa Kangas** ja **Hannu Lonka**.

Leena Anttonen

KUVA: MATTI LATVALA

8. Tavoitteena palveluiden hyvä saatavuus

SEINÄJOKI Seinäjoen yhdistyksen jäsenet kokoontuivat heti vuoden 2023 ensimmäisenä arkipäivänä. Alustajana toimi kansanedustaja **Paula Risikko**, joka tiivistä hyvinvointialueiden tehtävät: sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen.

– Tehtäväkenttä on vaativa. Käytännön palveluiden tekijät joutuvat sijoittumaan uusiin vastuisiinsa joustavasti ja omaksumaan uusia toimintatapoja. Yhteistyöhalua ja sopeutumista kysytään joka suuntaan. Eniten kiinnostaa palveluiden ja niiden tekijöiden riittävyys. Samalla on hillittävä kustannuksia, jotta budjetoidut rahat saadaan riittämään.

Alustus herätti senioriyleisössä runsaasti kysymyksiä. Oltiin kiinnostuneita sote-yhteistyön onnistumisesta alkuvaiheessa.

– Terveysalan ammattilaisena ja edunvalvojana samaistun vuorotellen vastuullisen hoitajan ja hoidettavan potilaan asemaan kummankin etua ajaen, Risikko totesi.

Jokaisen on tehtävä parhaansa turhien ruuhkien välttämiseksi.

– Olkaa nyt ainakin varovaisia noilla jäisillä pihoilanne, jotta ette liukastele suotta ensiapukuntoon, neuvoi Risikko.

Matti Latvala

Naistoimintaa senioreissa

”Iloa arkeen. Rakkautta elämään. Kauneutta sielulle ja mielelle.”

Teksti Pia Nyman | **Kuva** Sirpa Teräväinen

Senioriliiton monipuolisissa kerhoissa toimintaa on suunnattuna myös erityisesti naisille. Tuusulassa toimii naisten kerho, Kankaanpäässä Kirjanaiset, Länsi-Helsingin senioreissa Länsileidit, Jyväskylän senioreissa Hulluttelevat leidit, Nokian senioreissa Menaiset -kerho, Tampereella ja Valkeakoskella naisten liikuntakerho. Kaikille kerhoille on yhteistä mielekkään ja yhdessä kehitetyn toiminnan aikaansaaminen.

Naisten kerhossa on jokin teema, josta keskustellaan tai käsitellään muuten. Teema voi olla vaikkapa koululaulut, jolloin lauletaan. Paikallinen vieras on

voinut avata sukunsa tarinaa tai paikallista historiaa. Joku on ollut esittelemässä ja myymässä vaatteita.

Leideissä myös hullutellaan muistoilla ja arjesta nousevilla ihmetyksillä esimerkiksi burleskitanssin työpajassa. Kahvitellaan ja keskustellaan luetuista ja paljon muustakin. Yhdessä pohditaan kiinnostavia asioita. Naiset ovat esitelleet omia taideteoksia ja ”neuloosin” aikaansaamia töitään. Kokoontuessa on tutustuttu myös taidenäyttelyihin.

Lue lisää Senioriliiton nettisivuilta, mitä on tehty ja missä päin: **senioriliitto.fi**

↑ Jyväskylän Hulluttelevien Leidien kesäkahvit Rantalassa.

Liittokokouksessa on myös tangon taikaa

Liittokokous järjestetään tänä vuonna Savonlinnassa 6.–8. kesäkuuta. Kun ensimmäinen kokouspäivä kääntyy iltaan on juhlan aika. Savonlinnasalin lavalle nousee silloin tuttu mies trionsa kanssa.

Teksti Hanna Ojanpää | **Kuva** Timo Porthan

Rohkeasti Seniori -hankkeen keulahahmona toiminut **Jorma Uotinen** toteaa, että hän on vuosien aikana kiertänyt ympäri Suomea ja Itämeren luennoimassa liiton eri tapahtumissa. Siksi liittokokouksessa ohjelmassa on vain laulua.

– Kaikki halukkaat ovat varmasti jo juttuni kuulleet, hän toteaa.

– Mutta mielelläni tulen joka kerta repertuaarista riippumatta. Hyvä, että vielä kelpaa.

Tosiasiassa Uotinen pitää liiton tapahtumia hyvin palkitsevina itselleenkin. Hän muistuttaa kuitenkin olevansa seniori itsekkin ja jakavansa samoja arvoja liiton kanssa.

– Näin koronavuosien jälkeen on hienoa jälleen tavata ihmisiä, vaihtaa ajatuksia ja viettää aikaa toisten samanhenkisten kanssa. Varsinkin täällä liittokokouksessa kannattaa olla kuulolla, mitä merkityksellistä sanomaa liitolla on seniorien asemasta vaalikevään jälkeen. Senhän me jo tiedämme, että tämä ei ole mitään passiivista porukkaa.

Savonlinnassa Uotinen on käynyt muutamia kertoja; oopperajuhlilla ja esiintymässä lähistöllä ystävänsä **Saimi Hoyerin** Hotelli Punkaharjussa.

– Täällä Itä-Suomessa itselleni tutumpi paikka on kuitenkin Kuopio, jossa olin 18 vuotta Kuopio tanssii ja soi -tapahtuman taiteellinen johtaja, hän paljastaa.

– Valitettavasti en voi nytkään jäädä Savonlinnaan pidemmäksi aikaa, kun jo seuraavana päivänä on esitys Helsingissä.

Omasta esityksestään Uotinen vihjaa sen verran, että luvassa on tangon taikaa eri puolelta maailmaa pianon, sellon ja harmonikan säestämänä.

– Lauluja rakkaudesta, kaipuusta, kuolemasta, elämästä, meistä itsestämme.

– Kaikki ilolla ja innostuksella mukaan, Jorma Uotinen rohkaisee.

Tervetuloa Savonlinnaan

On erinomaisen hienoa, että Kansallinen senioriliitto järjestää liittokokouksensa Savonlinnassa. Meillä on Savonlinnassa säännölliset tapaamiset eläkeläisjärjestöjen kanssa vanhusneuvoston toiminnan lisäksi. Järjestöllä on tärkeä rooli ikäihmisten erilaisen sosiaalisen ja harrastustoiminnan järjestämisessä sekä myös ikäihmisten asioiden välittämisessä kaupungin päätöksentekoon.

Savonlinnassa eri järjestöt Kansallisten senioreiden paikallisyhdistys mukaan luettuna ovat hyvin aktiivisia toimijoita myös kaupungin suuntaan.

Lukuisia aloitteita onkin tätä kautta saatettu vireille ja toimeenpanoon. Ikäihmiset ovat tärkeä osa kaupungin strategiaa ja hyvinvointisuunnitelmaa, missä ikäihmiset nähdään voimavarana ja elinvoimatekijänä. Olemmekin käynnistämässä vuokratotaloyhtiömme toimesta senioritalojen rakentamisen upean Kirkkolahden ympärille ydinkeskustaamme. Senioritaloihin on tarkoitus kehittää myös palveluita ja yhteisöllistä toimintaa kolmannen sektorin toimesta. Savonlinna on erittäin vetovoimainen kaupunki myös ikäihmisille.

Kaupunkimme kehitys on ollut viime vuosina suotuisaa.

Yritykset ovat investoineet Savonlinnaan, työllisyys on parantunut edelleen, ammattikorkeakoulu ja teknologiapuisto laajentuneet suuresti sekä muuttovoitto on ollut vahvaa. Vuonna 2021 Savonlinna oli noussut peräti kolmenkymmenen eniten muuttovoittoa saaneen kunnan joukkoon.

Savonlinna on myös yksi Suomen vetovoimaisimpia matkailukaupunkeja. Kesäkuussa alkavat charterlennot Rotterdamista. Matkailuinvestoinnit ovat etenemässä. Muun muassa **Kyösti Kakkosen** Rauhanlinnaninvestointi, **Yrjö Laakosen** Oravin huvilakylähanke ja Retretin taidenäyttelyinvestointi ovat toteutumassa.

Tervetuloa Savonlinnaan!

Janne Laine
Kaupunginjohtaja

”Ikäihmiset ovat tärkeä osa kaupungin strategiaa.”

KUVA: LEENA HÄMÄLÄINEN

Nähdään Savonlinnassa senioriliiton liittokokouksen merkeissä

Etelä-Savon piiri, joka järjestää kokouksen yhdessä senioriliiton kanssa, toivottaa kaikki yhdistykset sankoin joukoin kesäretkelle Savonlinnaan.

LIITTOKOKOUS senioriliiton ylimpänä päättävänä elimenä on jo sinänsä tapahtuma, johon jokaisen jäsenen kannattaisi ainakin kerran osallistua. 6.–8. kesäkuuta järjestettävän tapahtuman monipuoliset oheisohjelmat yhdistettynä Suomen suosituimman kesäkaupungin tarjoamaan kulttuurihistorialliseen miljööseen tekevät matkasta elämyksen.

Savonlinnaa voisi hyvin kutsua Suomen Venetsiaksi, sillä sijaitseehan kaupunki vesistöjen ympäröimänä saarilla, jonne mennään sekä lännestä että idästä kaarisiltojen yli. Kokouspaikkamme Spa Hotel Casino on ydinkeskustassa Onnellisten saarilla, joka on myös mainio ympäristö luonnossa liikkumiselle.

Piirin järjestelytoimikunta on suunnitellut kokoukselle puitteet kaikkien viihtymiseksi. Oheisohjelmia järjestetään keskustan alueella, ja ne tarjoavat kulttuuria, historiaa ja aktiviteetteja. Huipentumana on ”Seniorit linnassa”, ohjelmallinen illallinen Olavinlinnan holvikaarien alla. Ilmoittaudu ja tule mukaan – piirimme yli 60 talkoolaista pitää teistä hyvvee huolta!

Risto Hämäläinen

Etelä-Savon kansallisen senioripiirin puheenjohtaja

Aikataulu

TIISTAI 6.6.2023

9.00	Ilmoittautuminen kokoukseen avautuu
10.00–16.00	Golf Kerigolf, Kerimäki
11.00–13.00	Lounas Casinolla
14.00–16.00	Kurkistus oopperan maailmaan Olavinlinnassa
14.00–15.00	Iltapäiväkahvi Casinolla
16.00–17.30	Leppoisa risteily höyrylaivalla Saimaan aalloilla
18.00	Ilmoittautuminen kokoukseen sulkeutuu
19.00–22.00	Seniorit linnassa, Piirin iltajuhla Olavinlinnassa, GOLF-palkintojen jako

KESKIVIIKKO 7.6. – Ensimmäinen kokouspäivä

8.00	Näytteilleasettajat avaavat pöytänsä
9.00	Liittokokoukseen ilmoittautuminen alkaa
10.00–12.00	Tutustuminen Savonlinnan museoon Riihisaassa
10.00–12.00	Mölkkyä savolaisin säännöin
11.00–13.00	Lounas Casinolla
13.00	Liittokokouksen viralliset avajaiset, liittokokous alkaa
14.00–15.00	päiväkahvi Casinolla
14.00–16.00	Linnunpönttökierros Onnellisten saarella
17.30	Liittokokous ja kokoukseen ilmoittautuminen keskeytetään
18.00	näytteilleasettajat sulkevat pöydät
19.00	Liiton Iltajuhla: Savonlinnasalissa Jorma Uotisen konsertti, jonka jälkeen illallinen Casinolla

TORSTAI 8.6. – Toinen kokouspäivä

8.30	Näytteilleasettajat avaavat pöytänsä
9.00	Aamuhartaus
9.00	Ilmoittautuminen aukeaa
9.15	Liittokokous jatkuu
12.00	Liittokokous päättyy; huoneiden luovutus
12.00	Valokuvaukset
11.00–13.00	Lounas Casinolla
13.30	Uuden valtuuston järjestäytymiskokous
14.30–15.00	Iltapäiväkahvit Casinolla valtuustolle

Näin pääset Savonlinnaan

Junalla: juna-asema ihan kokouspaikan vieressä

Autolla: parkkipaikka Spahotellin asiakkaille kokouspaikan vieressä

Vesitse: venepaikkoja Spahotellin edessä kokouspaikan vieressä

TANGO
TANGO JA ISKELMÄÄ

Savonlinnasalissa
7.6. klo 19–20
Jorma Uotinen &
Trio Avec -orkesteri

© MIKA TOMANEN

Konsertin jälkeen Buffet-illallinen
Alkumalja
Savolainen muikkupita
Ylikypsää häränrintaa
Mansikkajuustokakkua
kaksi kaatoa valko- tai punaviiniä
kahvi/tee

Kansallinen senioriliitto ry

Ilmoittautuminen liittokokoukseen ja oheisohjelmiin

1. Liittokokoukseen, majoitukseen, ruokailuun ja liiton iltajuhlaan ilmoittaudutaan sähköisesti osoitteessa:

www.senioriliitto.fi/ilmoittauduliittokokoukseen

2. Etelä-Savon piirin oheisohjelmiin ilmoittaudutaan erikseen osoitteessa:

www.senioriliitto.fi/ilmoittauduohjeisohjelmiin

3. Ilmoittautuessa ilmoitat omat yhteystietosi: sähköpostin, puhelinnumeron ja osoitteen, majoituspäivämäärät, majoituskumppanitoiveen, mahdolliset erikoisruokavaliot ym. kumpaankin linkkiin erikseen. Lue ilmoittautumisohteet tarkasti ja kirjoita huolellisesti yhteystiedot.

4. Liittokokoukseen ja oheisohjelmiin on ilmoittauduttava viimeistään **22.5.2023 klo 16.00** mennessä. Myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta vastaan.

5. Virallisen (Äänivaltaisen) kokousedustajan tulee lisäksi liittää ilmoittautumiseen allekirjoitettu valtakirja. Valtakirjan voi liittää myös myöhemmin, muokkaamalla omaa ilmoittautumista, viimeistään **22.5. klo 16.00** mennessä.

6. Jokaiselle kokousedustajalle lähetetään liittokokouksen vahvistamisviesti ja osallistumislasku sekä oheisohjelmista erikseen vahvistus ja lasku. Jos laskun maksaa kokonaan yhdistys, laita ilmoittautumiseen yhdistys maksajaksi, jolloin lasku lähtee suoraan yhdistykselle.

Lisätietoja liiton nettisivuilta osoitteessa senioriliitto.fi/liittokokous

Majoitus- ja ohjelmapaketit

Senioriliitto on varannut Spahotel Casinosta, sen kesähotelli Vuorilinnasta ja Sokos hotelli Seurahuoneesta huoneita. Spahotel Casinolla ja Vuorilinnassa yöpyjillä on mahdollisuus hotellin kylpylän käyttöön. Spahotel Casino ja Vuorilinna sijaitsevat aivan kokouspaikan pihapiirissä. Sokos hotelli Seurahuone sijaitsee kävelymatkan päässä.

Majoitus varataan ilmoittautumisen yhteydessä, ei erikseen hotelleista. Osanottaja ilmoittaa majoitustarpeen päivämäärät ja majoituskumppanitoiveen kokousilmoittautumisen yhteydessä. Mikäli majoitusta ei tarvita, osanottaja valitsee itselleen sopivan ohjelmapaketin.

Kaikki paketit sisältävät tarvittavat lounaat ja kahvit sekä senioriliiton iltajuhlan ke 7.6.2023 klo 19.00 alkaen. Iltajuhlan ohjelmaan sisältyvät **Jorma Uotisen** konsertti ja sen jälkeen tarjottava illallinen.

Majoitus- ja ohjelmapaketit ovat seuraavat:

1 Majoituspkt SPAhotel Casino 3 vrk/ henkilö	455,00
2 Majoituspkt SPAhotel Casino 2 vrk/ henkilö	375,00
3 Majoituspkt VUORILINNA 2 vrk/ henkilö	295,00
4 Majoituspkt VUORILINNA solu*) 2 vrk/ henkilö	270,00
*) Solussa on kaksi makuuhuonetta, suihku/wc ja pieneniskeittiö ilman keittiövälineistöä.	
5 Majoituspkt SOKOShotel 2 vrk/henkilö	395,00
6 Majoituspkt SPAhotel Casino 1 vrk/ henkilö	275,00
7 Majoituspkt VUORILINNA 1 vrk/ henkilö	195,00
8 Majoituspkt VUORILINNA solu 1 vrk/ henkilö	185,00
9 Majoituspaketti SOKOShotel 1 vrk/ henkilö	295,00

Ohjelmapaketit sisältävät lounaat, kahvit ja liiton iltajuhlan. Ohjelmapaketti 12 sisältää vain liiton iltajuhlan.

10 Ohjelmapaketti 2 vrk	165,00
11 Ohjelmapaketti 1 vrk	145,00
12 Ohjelmapaketti vain liiton iltajuhla	125,00

Yhden hengen huonelisä/vrk 80,00

Lisäksi
Virallisen kokousedustajan materiaalimaksu 30,00

**Kerigolfissa tiistaina 6.6.2023.
Yhteislähtö klo 10.00.**

Golfmestaruuskilpailut 2023

Mestaruuskilpailut

Pelimuoto SCR (tasoitukseton lyöntipeli)

- Naiset alle 70 v. / Naiset yli 70 v.
- Miehet alle 75 v. / Miehet yli 75 v.

Kaikki naiset sekä miehet yli 75 v. pelaavat punaiselta tiiltä ja miehet alle 75 v. pelaavat siniseltä tiiltä.

Sarja määräytyy syntymävuoden mukaan. Tasatuloksessa voittaa pienempi tulos rei'illä 10-18, 13-18, 16-18 tai 18 tässä järjestyksessä.

Joukkuekilpailu

Pelimuoto 3 hengen pb (suurin huomioitava tasoitus / jäsen 36).

Joukkueessa on samasta yhdistyksestä 3 pelaajaa. Voittajajoukkue on liiton mestari ja saa kiertopalkinnon vuodeksi haltuunsa. Joukkueet voivat olla nais-, mies- tai sekajoukkueita. Yhdistyksellä voi olla useampia joukkueita. Joukkueen tulos on sen jäsenten pb summa. Tasatuloksessa voittaa joukkueen pienempi yhteistasoitus.

Henkilökohtainen kilpailu

Pelimuoto pb (suurin huomioitava tasoitus 36)

- Naiset alle 70 v. ja miehet alle 75 v.
- Naiset yli 70 v. ja miehet yli 75 v.

Sarjan järjestäminen edellyttää vähintään 6 pelaajan osallistumista. Tasatuloksessa voittaa pienempi tasoitus. Erikoiskilpailut (kaikki samassa sarjassa)

Lähimmäs lippua väylällä 9 ja pisin drive väylällä 14.

ILMOITTAUTUMINEN

Henkilökohtainen ilmoittautuminen sähköpostitse osoitteeseen clubhouse@kerigolf.fi tai puh. 015 252 600 **viimeistään 24.5.2023**. Yksi edustaja ilmoittaa joukkueen. Kilpailuun otetaan mukaan 120 pelaajaa ilmoittautumisjärjestyksessä. Kilpailu on tarkoitettu vain Kansallisen senioriliitto ry:n jäsenille.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee mainita:

- Kansallinen senioriliitto ry:n jäsenyhdistys
- pelaajan nimi, syntymävuosi, tasoitus, kotiseura ja jäsennumero
- pelaajan sähköposti ja puhelinnumero
- golfauton tarve
- erityisruokavaliot

Kilpailumaksu 80 € maksetaan **30.5.2023 mennessä** tilille: Kerigolf Oy FI49 2035 1800 0661 54. Maksu sisältää green feen, rangen käytön ennen kisaa, kärryt kierrokselle, kilpailupalvelut sähköisellä tuloskortilla, saunan ja pyyhkeet sekä lounaan kilpailun jälkeen.

Harjoituskierron kilpailuun osallistuvilla 43 € ja golfauton vuokra 38 €. Autot ovat kysytyjä, joten varaus on hyvä tehdä ennakkoon. Harjoituskierron

ros ja autovuokra maksetaan paikan päällä.

Tervetuloa Kerigolfiin!

Kerigolfin 18-reikäisen kentän suunnittelija **Ronald Fream** ihastui alueen maisemaan ja korkeuseroihin. Nykyään 33-vuotias kenttä on ainutlaatuinen kokonaisuus, jossa pelaajat pääsevät nauttimaan golfin haasteista upeassa luonnossa. Väylät kiertävät vaihtelevassa maastossa.

Kenttä on jo saanut uutta ilmettä viime vuonna alkaneen kehittämisprojektin myötä. **Mikko Ilosen** suunnittelu-toimisto Itonen Design on kenttäyhtiön kumppanina uudistustyössä.

Kenttämme sijaitsee 20 minuutin ajomatkan päässä Savonlinnan keskustasta. Tutustu meihin **www.kerigolf.fi**. Varaa itsellesi golfaajan majoituspaketti **www.senioriliitto.fi/liittokokous**-osoitteesta ja tule mukaan myös liittokokoukseen ja sen muihin oheistapahtumiin.

Kerigolf Oy

Torvelantie 67, 58200 Kerimäki, puh. 015 252 600, clubhouse@kerigolf.fi, www.kerigolf.fi, facebook.com/kerigolf

Palkintojen jako järjestetään Olavinlinnan iltajuhlassa 6.6. klo 19.00 alkaen. Tilaisuuteen ilmoittaudutaan etukäteen **www.senioriliitto.fi/liittokokous**

Kalenteri

Ilmoittautuminen liiton tapahtumiin vain www.senioriliitto.fi/tapahtumat -sivuston tai jäsenkorttiapplikaation kautta!

Maaliskuu

- 1.3. Piirien koulutus- ja Kansiovastaavien tapaaminen
- 2.3. Kilta-kahvit, jäsenrekisteri
- 5.3.–10.3. Senioriliiton konserttimatka Hampuriin
- 9.3. Liiton hallituksen kokous
- 15.3. Edunvalvonnan päivä: EU ajankohtaista, energia, vaalit
- 16.3. Varainhankintakoulutusiltapäivä klo 13–16
- 17.3. Piirien KILTA-vastavien tapaaminen
- 23.3. Matkavastaavien aamupäivä klo 10–12
- 30.3.–6.4. Senioriliiton jäsenmatka: Andalusian kiertomatka
- 31.3. Viestinnän kahvit

Huhtikuu

- 3.4. KILTA-tapahtumanhallinta alkeet -koulutus klo 10–13
- 12.4. Liittokokoustalkoolaisten koulutus 1
- 13.4.–17.4. Patinan lukijamatka Riika ja Rundalen linna
- 20.4. Valtuuston kokous
- 21.4. KILTA-tapahtumanhallinta jatko -koulutus klo 10–13
- 25.4. Järjestöiltapäivä: Liittokokouskoulutus 2 klo 13–16

Toukokuu

- 2.–8.5. Senioriliiton patikkamatka Tosinaan
- 3.–7.5. Patinan lukijamatka Satukirjan maisemia Italiassa ja Sveitsissä
- 4.5. Liiton hallituksen kokous
- 5.5. Kilta-kahvit klo 10.00–11.00, poiminta, viestintä, raportit
- 8.5. Valokuvien ottamisen salat -koulutus
- 22.5. Liittokokousilmoittautuminen päättyy klo 16.00
- 25.5. Liittokokousosanottajien koulutus: äänestyskäytännöt ym.
- 26.5. Viestinnän etäkahvit
- 30.5. Liittokokoustalkoolaisten koulutus 2

Kesäkuu

- 6.–8.6. Liittokokous oheistapahtumineen
- 16.6. Liiton uuden hallituksen kokous

Huom!

Edellä mainittujen tapahtumien lisäksi saattaa toteutua myös muita koulutuksia. Löydät kaikki liiton tapahtumat senioriliitto.fi/tapahtumat tai jäsenkorttiapplikaatiosta.

YHTEYSTIEDOT

Osoitteenmuutoksiin, omaan paikallisyhdistykseen, jäsenyyksiin tai tapahtumiin liittyvissä asioissa ole yhteydessä omaan paikallisyhdistykseesi. Yhdistykset löydät osoitteesta www.senioriliitto.fi/paikallisyhdistykset

Senioriliiton puhelinpalveluajat yhdistyksille:
ma 9–12, ti 12–15, ke–pe 9–12

Yhdistysten tiedustelut: toimisto@senioriliitto.fi ja 050 564 2656

Postiosoite: Kansakoulukatu 5 A 6, 00100 Helsinki

Heli Peuralinna

Toimistovastaava
040 5857 136, heli.peuralinna@senioriliitto.fi
Jäsenrekisteriasioiden koulutus ja neuvonta. Liiton taloushallinto. Verkkokauppa ja jäsenpalvelutuotteet. Ansiomerkkiasiat. Yhdistysten ja jäsenten neuvonta.

Pia Nyman

Järjestöpäällikkö
044 202 2222, pia.nyman@senioriliitto.fi
Järjestöasiat ja -tiedotus sekä jäsenhankinta. Koulutustoiminta, tietopalvelut ja sisällön tuottaminen. Yhdistysten neuvonta.

Petri Rytönen

Viestintäpäällikkö
050 541 0852, petri.rytkonen@senioriliitto.fi
Verkkoviestinnän suunnittelu ja toteutus, sosiaalinen media, nettisivujen kehittäminen ja koulutus. Jäsenedut ja matkat. Sisällön tuottaminen. Projektit. Yhdistysten neuvonta.

Timo Vuori

Edunvalvonnan suunnittelija
050 472 0084, timo.vuori@senioriliitto.fi
Vaikuttamistyön ja edunvalvonta-asioiden valmistelu ja suunnittelu, kannatojien ja lausuntojen valmistelu, koulutus.

Maarit Kuikka

Toiminnanjohtaja
040 580 2494, maarit.kuikka@senioriliitto.fi
Liiton hallinto ja talous. Vaikuttamistyö ja edunvalvonta-asiat. Yhteiskunta- ja mediasuhteet. Patina-lehden päätoimittaja.

RODOKSEN LÄMPÖÖN TAMPEREELTA

Kansallinen senioriliitto ry

Rantaloma Rodokselle

8 pv, tiistai-tiistai 3.10.-10.10.2023

Lähde Kansallisen senioriliiton rantalomalle Kreikan suosituille Rodoksen saarelle. AirBalticin suorat lennot Tampereelta. Suomenkielinen paikallisopas sekä Senioriliiton edustaja ovat matkalla mukana.

Majoitumme hyväntasoisessa **Mercure Hotel Rhodes Alexiassa******, joka on täysin uusittu hotelli Rodoksen kaupungissa. Hotelli sijaitsee vain n. 50 metriä uimarannasta. Keski-ikäinen vanhakaupunki, ravintolat, kahvilat, kaupat ja muut palvelut ovat kävelyetäisyydellä hotellista. Hintaan sisältyy buffet aamiainen. Hotellissa on uima-allas.

LUE LISÄÄ JA VARAA: matkapaajat.fi/senioriliitto

Kansallinen senioriliitto ry

AirBalticin lentoaikataulu

Tampere - Rodos 07:30 - 11:30

Rodos - Tampere 12:10 - 16:20

Hinta
1088€
2hh alk./hlö

Tutustu Rodoksen suosittuun Lindoksen kylään

Näe ja koe Rodoksen historialliset kohteet Akropolis ja Apollonin temppeli

Rodoksen lomalla yhdistät samaan matkaan rentouttavan rantaloman ja nähtävyydet

Majoitumme uusitussa neljän tähden hotellissa lähellä uimarantaa

Hintaan sisältyy: • Lentomatkat Tampere-Rodos-Tampere AirBalticilla

• Matkatavarat lennoilla • Hotellyöpymiset 2 hengen huoneessa aamiaisin

• Kuljetukset kohteessa • Suomenkielisen oppaan palvelut kohteessa

• Retket (Lindos, viiniretki) • Tervetuliaisillallinen

Lisämaksusta: • Yhden hengen huone +300 €

• Lindos sisäänkäymäsmaksu 12 €/hlö (maksu paikan päällä)

MATKAPOJAT

matkapaajat.fi • p. 010 2323 200 ma-pe 10-16

Hinta on alkaen-hinta/hlö 2 hengen huoneessa. Palvelumaksu 0€/netistä, muutoin 12€/varaus. Tarjoushintaisia paikkoja rajoitetusti.

Senioriliiton jokiristeily 13.–20.9.2023

JOKIRISTEILY REINILLÄ FRANKFURTISTA AMSTERDAMIIN

Frankfurt – Mainz – Koblenz – Köln – Nijmegen – Gorinchem – Dordrecht – Rotterdam - Amsterdam

Lähde tunnelmalliselle jokiristeilylle Saksasta Alankomaihin, nauttimaan kaupunkien sykkeestä, nähtävyyksistä ja pikkupaikkojen idyllistä. Syyskuun yhteismatkan kruunaavat laivan ruokaherkut ja joenvarren levolliset näkymät, joita voisi ihailla loputtomiin. Jo risteilyn alkusatama Frankfurt tarjoaa komeaa katseltavaa. Puuristikkotalot ja vanhat linnat nousevat pääosaan, kun matkaat viininviljelysseudulle. Mainzissa voit maistella seudun satoa ja Koblenzissa nousta gondoli-hissillä kukkulan linnoitukselle. Yhden illan vietät Kölnissä. Alankomaissa saat tutustua viihtyisään Nijmegeniin, Gorinchemin linnoituskaupunkiin ja Dordrechtin, jonka keskusta on jokien ja kanaalien pirstoma. Vilkkaan rahtisataman värittämä Rotterdam sävyttää nykyarkkitehtuurillaan. Sokerina risteilyn pohjalla on lumoava Amsterdam.

Matkapaketin hintaan sisältyy:

Lennot Helsingistä, kuljetukset, 7 yön risteily m/s Swiss Pearl jokiristeilijällä, täysihoido laivalla, ruokajuomat, ohjelma laivalla sekä Kristina matkanjohtajan palvelut.

Matkan Senioriliiton jäsenille Hyttiluokasta riippuen

2 085 € – 2 495 € / hlö
(lentoyhteydellä)

2 415 € – 2 815 € / hlö
(laiva-bussi yhteys)

Matkalla mukana Senioriliiton edustaja.

Matka saatavilla myös ilman lentoja (11.–22.9.2023) kulkien Finnlinesin laivalla Saksaan ja sieltä linja-autolla jokilaivalle ja takaisin.

Tällä risteilyllä kaikki kanssamatkustajat ovat suomalaisia. **Hinnoissa on huomioitu 80 € / hlö jäsenalennus. Edun saataksesi mainitse varauksen yhteydessä Senioriliiton jäsenyydestä. Lisämaksullinen retkipaketti 167 € / hlö sis. retket Mainzissa, Rotterdamissa ja Amsterdamissa.**

Matkan tarkempi esittely Senioriliiton sivuilla

www.senioriliitto.fi/jokiristeily

Varaukset puhelimitse suoraan Kristinalta p. 05 – 211 44 (ma-pe klo 10-16)

Kristina

PATINAN LUKIJAMATKOJA

VISBYN RISTEILY

Koe ruusujen Visby ja kesäinen Gotlandi – mukavasti Viking Linen M/S Gabriellan risteilyllä! Matkaisäntänä on senioriliiton viestintäpäällikkö Petri Rytönen.

Petri Rytönen

Matka-ajankohta ja hinnat / hlö: 16.-18.6.

- 295,- hytissä 4 hlöä • 330,- hytissä 3 hlöä
- 360,- hytissä 2 hlöä • 460,- hytissä 1 hlö

HINTAAN SISÄLTYY: risteily A4T-ikkunahytissä

- 2 Buffet-päivällistä ruokajuomineen • meriaamiainen 17.6.
- brunssi 18.6. • tervetuloilaisuus tervetuloaljoineen
- Patinan edustajan palvelut.

Lisämaksusta: retket

MATKAOHJELMA:

Perjantai 16.6.

Lähtö Helsingistä klo 16.00. Tervetuloilaisuus ja Buffet-päivällinen.

Lauantai 17.6.

Meriaamiainen, tulo Visbyhyn klo 9.00. Lisämaksullisia retkiä: Ruusujen ja raunioiden Visby, 3 h, kävellen, 25,- / Gotland Panorama, 3 h, bussiretki, 52,-. Lähtö Visbystä klo 17.00, Buffet-päivällinen.

Sunnuntai 18.6.

Brunssi, tulo Helsinkiin klo 13.45.

ITÄVALTA JA CARMEN-OOPPERA

Itävalta, kauniit maisemat ja musiikki – ihastuttavan Wienin ja lähistön nähtävyydet, sekä ainutlaatuinen elämys: St. Margarethenin kesäiset oopperafestivaalit ja Georges Bizet'n ooppera Carmen. Järvalueella, pienessä St. Margarethenin kylässä, ainutlaatuisissa puiteissa roomalaisten aikaisessa kivilouhimoissa eläydytään Carmen-oopperan tunnelmiin. Matkalla on mukana Patinan edustaja.

Matka-ajankohta ja hinta: 10.-13.8. (to-su) • 1.280,-

HINTAAN SISÄLTYY: • Finnairin reittilennot Helsinki-Wien-Helsinki

- lentokenttä- ja muut kuljetukset • majoitus jaetussa kahden hengen huoneessa, hotelli Ananas • hotelliaamiaiset, 2 lounasta, 1 illallinen, kakkukahvit • retkiohjelmaa • lippu Carmen-oopperaan
 - suomenkielisen oppaan palvelut kuljetuksilla ja retkillä.
- Lisämaksusta: yhden hengen huone, lisämaksu 165,-

MATKAOHJELMA:

Torstai 10.8.

Aamulento Wieniin, kiertoajelu, lounas.

Perjantai 11.8.

Eisenstadt ja Esterhazy-suvun linna, illallinen, St.Margarethenin oopperafestivaalit ja Carmen.

Lauantai 12.8.

Kävelykierros Wienissä, Hofburgin talvipalatsi, Sissi-museo. Kakkukahvit.

Sunnuntai 13.8.

Wienerwald ja Heiligenkreuzin sistersiläisluostari, Baden ja Rosarium-ruusupuisto. Lounas. Iltalento Helsinkiin.

KAUNEINTA KROATIAA: SPLIT JA ADRIANMEREN RANNIKKO

Lumoava Dalmatia, turkoosi Adrianmeri, historialliset kaupungit ja kylät, paikalliset herkut... tervetuloa Kroatiaan! Matkalla on mukana Patinan edustaja.

Matka-ajankohta ja hinta: 30.9.-4.10. (la-ke) • 1.345,-

HINTAAN SISÄLTYY: • Finnairin reittilennot Helsinki-Split-Helsinki

- lentokenttä- ja muut kuljetukset • majoitus jaetussa kahden hengen huoneessa, hotelli Art Depandansa
- hotelliaamiaiset, 4 lounasta, 1 illallinen, maistajaiset retkillä
- retkiohjelmaa
- suomenkielisen oppaan palvelut kuljetuksilla ja retkillä.

Lisämaksusta: yhden hengen huone, lisämaksu 260,-

MATKAOHJELMA:

Lauantai 30.9.

Aamulento Splitiin, kiertokävely, lounas, iltaikävely rantabulevardille.

Sunnuntai 1.10.

Trogirin kaupunki ja Stella Croatica -maatilaretki. Lounas.

Maanantai 2.10.

Bracin saari: Bolin kylä, saaren korkein huippu Vidova Gora, kultainen niemi. Lounas.

Tiistai 3.10.

Vapaa-aikaa Splitissä, läksiäisillallinen.

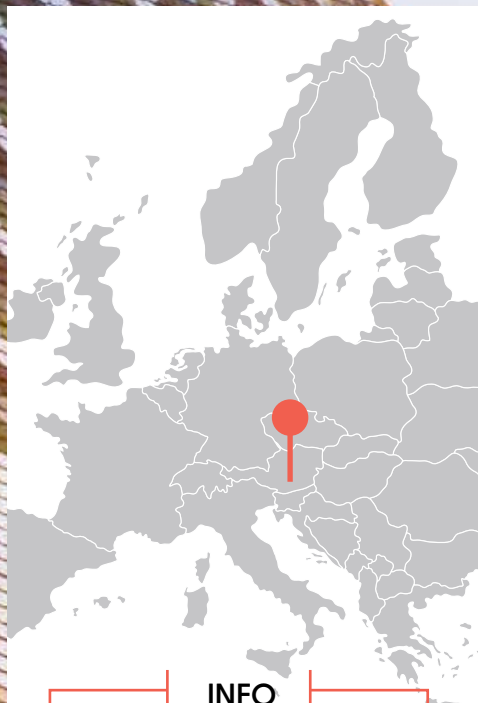
Keskiviikko 4.10.

Sibenik, Pakovo Selon kylä. Lounas. Iltalento Helsinkiin.

TÄRKEÄÄ: Matkat edellyttävät minimiosanottajamäärää. Hinoissa jo huomioitu senioriliiton jäsenyys. Palvelumaksu 20,- / varaus.

Matkat eivät sovellu liikuntarajoitteisille matkustajille (ei esteettömiä kuljetuksia eikä hotelleja, retkillä kävellään). Risteily: kysy esteetöntä hyttiä.

Yksinmatkustavan on varattava yhden hengen huone/hytti. Lisämaksulliset retket: varataan ja maksetaan etukäteen!

INFO

Itävalta

- ✘ Itävallassa on 9 miljoonaa asukasta. Pääkaupunki Wienissä asukkaita on 2,1 miljoonaa.
- ✘ Kello on Itävallassa tunnin Suomea vähemmän.
- ✘ Valuutta on euro. Käteistä kannattaa olla aina mukana, sillä kaikissa paikoissa ei voi maksaa kortilla.
- ✘ Kannattaa varautua siihen, että lähes kaikki liikkeet ovat kiinni sunnuntaisin.

Hulppeita palatseja & luonnon ihmeitä

Itävalta on pienestä koostaan huolimatta
hämmästyttävän monipuolinen matkailumaa.

Teksti Tomi Kangasniemi | **Kuvat** Itävallan matkailu

Valtaosan Itävaltaan saapuvista turisteista imevät Wien ja laskettelukeskukset, mutta maassa riittää paljon muutakin nähtävää. Suomalaisturistille Itävalta tuntuu mukavan tutulta. Liikenne ja kaikki muukin toimii, ihmiset ovat hillittyjä ja kohteliaita. Luonnossa samoilu ja hiihtolajit ovat tämänkin kansan mieleen. Hintatasokin menee yksiin Suomen kanssa.

Wien sijoittuu usein erilaisissa elämänlaatuvertailuissa maailman kärkeen. Kaupungin katuja taivaltaessa sen ymmärtää.

Itävallalla on pitkä historia suurvaltana, ja Wien on ollut Habsburgien dynastian kotipaikka. Asema eurooppalaisen kulttuurin ja tieteen keskuksena näkyy yhä.

Suuruuden ajoista kertoo kaupungin ykkösnähtävyyksiin kuuluva Schönbrunnin linna. Matkailijan ei kannata pettyä kuullessaan, että linnan yli 1 400 huoneesta vain 40 on avoinna yleisölle. Habsburgien historia avautuu riittävästi niistäkin, ja linnan puutarhat vaativat ihan oman aikansa.

Suuruutta edustavat myös kaupungin Museokorttelit, jotka ovat maailman kymmenen suurimman kulttuurikompleksin listalla. Taide-elämyksille on varattu 60 000 neliötä tilaa. Museoista kannattaa katsastaa ainakin modernia taidetta esittelevä MUMOK. Hyvä vastapaino sille on avara ja valoisa Leopold-museo.

Ruoan ystävän ehdoton vierailukohde on Naschmarkt. Siellä odottaa 500 metriä toinen toistaan houkuttelevampia ruoka- ja juomakojuja. Paikallisiin viinitavernoihin, jotka tunnistaa nimestä Heurige, tutustuminen kannattaa. Niiden konseptina on buffetruoka, joka tarjoillaan paikallisten viinien kera.

Wienin reissuun kuuluu tietenkin myös tutustuminen kaupungin perinteikkääseen kahvilakulttuuriin. Ensimmäinen kahvila avasi ovensa kaupungissa jo vuonna 1685. Wien on myös elävä musiikkikaupunki. **Mozartin** perintö näkyy ja kuuluu erilaisissa teemakonserteissa.

Wienin keskusta on Unescon maailmanperintökohde, josta arkkitehtuurin ystävä

Schönbrunnin linna puutarhoineen on yksi Wienin ykkösnähtävyyksistä.

↑ **Omenastrudeli on perinteinen jälkiruokaherku.**

↑ **Euroopan suurimpiin vesiputouksiin kuuluva Krimml.**

↑ **Kallionkielekkeelle rakennettu Melkin luostari on vaikuttava näky.**

löytää niin keskiaikaisia kuin moderneja helmiä. Keskustaa ympäröi puiden reunustama kehäkatu Ringstrasse, ja siitä lounaaseen sijaitsevat Museokorttelit ja nousussa olevat asuinalueet.

Kaakosta löytyvät Belvederen palatsi ja Hundertwasserhaus kannattaa ottaa käyntilistalle. Belvedere on maailman kauneimpia barokkipalatsia. Upeat puutarha-alueet takaavat sen, että aikaa vierähtää niitä ihaillessa. Lähellä palatsia sijaitsee värikäs asuintalokokonaisuus Hundertwasserhaus.

Näköaloja mielivä suuntaa Wienissä Donauturmiin, jolla on korkeutta 252 metriä. Lähellä sijaitsee myös Riesenrad, joka tarjoaa tunnelmallisen maailmanpyöräkyä.

/ ”Ruoan ystävän ehdoton vierailukohde on Naschmarkt.” /

Wienin lähellä kulttuurimatkoilijan kohde on Tonavajoen Wachau-laakso. Unescon maailmanperintökohteen pääpaikka on Kremsin pikkukaupunki.

Laakso tunnetaan laadukkaista viineistä ja ruoasta. Melkin luostari on suosittu nähtävyys, ja juustoelämyksiä on tarjolla Bregenzerwaldissa.

Oluen ja viiniin keskittyneet Bier- ja Vinegartenit ovat hyviä paikkoja tutustua paikallisiin ja harjoitella saksankielen taitoa. Niistä saa myös konstailematonta ruokaa.

Laakson kiertämiseen kannattaa harkita auton vuokraamista. Wienistä alueelle pääsee myös useilla jokialuksilla.

Wienin ohella muutkin Itävallan isot kaupungit ovat tutustumisen arvoisia. Graz vetoaa rennolla ilmapiirillään ja kauniilla jokinäkymillään. Salzburgiin tuo paljon turisteja Mozartin synnyin- ja asuintalot, Sound of Music -elokuvan maisemat ja upeat linnat. Kukulalla sijaitseva linnoitus hallitsee kaupunkinäköymää. Sinne pääsee vanhasta kaupungista kätevästi funikulaarilla.

Upeita elämyksiä on tarjolla myös Salzburgin ympäristössä. Salzkammergutin järvialue ja Euroopan suurimpiin vesipuhtouksiin kuuluva Krimml ovat upeita luontokohteita. Listaa voi jatkaa vielä yli kolmen kilometrin korkuisella Kitzsteinhornvuorella ja massiivisella Eisriesenwelt-jääluolalla.

Itävallan eteläosan Tirolin houkuttimena on tunnelmallinen Innsbruck houkuttelevine vuoristomaisemineen. Sen lähellä sijaitsee Kitzbühel, joka on Euroopan ykköslaskettelukohteita. Eikä kannata unohtaa tunnelmallisen Bodenseen järvimaisemia. Euroopan kolmanneksi suurin järvi yhdistää Itävallan, Sveitsin ja Saksan.

LUKIJAMATKA

↑ Uudenvuodenaaton konsertti on juuri alkamassa.

↑ Osa ryhmästä oppaamme Päivin johdolla kaupunkikierroksella.

Tonava oi, sä kaunoinen: uusi vuosi vaihtui Wienissä

ELIMME jännittäviä hetkiä laskeutuessamme yhdessä 37-henkisen Patinan lukijamatkaryhmämme kanssa Wienin kentälle, kun sumu peitti maiseman ja näkyvyys oli erittäin huono. Emme nähneet mitään ennen kuin lentokoneen pyörät kolahtivat kenttään.

Sumu kuitenkin väistyi jo siirtyessämme kohti kaupunkia, ja aurinko hemmotteli ryhmäämme koko nelipäiväisen matkan ajan. Lämpötilakin oli reilusti plussan puolella.

Oppaamme **Päivi Taskinen** tunsii kaupungin aikaisemmilta matkoiltaan hyvin, ja hän viihdytti ryhmäämme monenlaisilla tarinoilla Wienistä ja Itävallasta. Päivi jopa järjesti ylimääräisiä opastuksia niille ryhmäläisille, jotka halusivat tutustua kaupunkiin vähän suuremmassa porukassa.

Eritystä kiitosta matkalaisilta sai hotellimme Johan Strauss, joka sijaitsee keskeisellä paikalla ja on

rauhallinen ja siisti. Myös hotellin aamupalatarjonta antoi päivälle maittavan alun. Lisäksi kaikki lounasravintolamme olivat osuvasti valittu: sopivasti erilaisia, ja kaikissa ruoka oli hyvää. Uudenvuodenpäivän perinteinen heurigen-ateria Grinzingenin alueella täytti varmasti lihansyöjien vatsat!

Matkamme kohokohta oli ehdottomasti uudenvuodenaaton konsertti Schönbrunnin linnan Orangerie-rakennuksessa. Kuinkas ollakaan: konsertti päättyi **Johan Strauss** nuoremman *Tonava kaunoinen*, ja pääsimme kokemaan Suomenkin TV:sta tutun uudenvuodenpäivän Strauss-konsertin tunnelman tapatuksineen, kun orkesteri soitti vanhemman **Straussin** säveltämän *Radetzky*-marssin ylimääräisenä numerona.

Wien on suosittu kohde uudenvuoden aikaan, eli me emme olleet kaupungissa yksin. Matkaohjelma sisälsi sopivasti yhteistä tekemistä ja vapaa-aikaa. Ehtivätpä jotkut käydä jopa kolmessa eri konsertissa tai oopperassa. Osa matkalaisista taas nautti lukuisten wieniläiskahviloiden leppoisasta ilmapiiristä ja nautinnollisista tarjottavista. Itselleni ehkä erilaisinta oli uudenvuoden messuun osallistuminen katolilaisessa Karlskirchen kirkossa.

Mukavaa Wienin-matkaryhmäämme suuresti kiittäen,
Maarit Kuikka

↑ Stefansdomin tuomiokirkko on uljas maamerkki.

Kesäkaupunkien helmi – Savonlinna

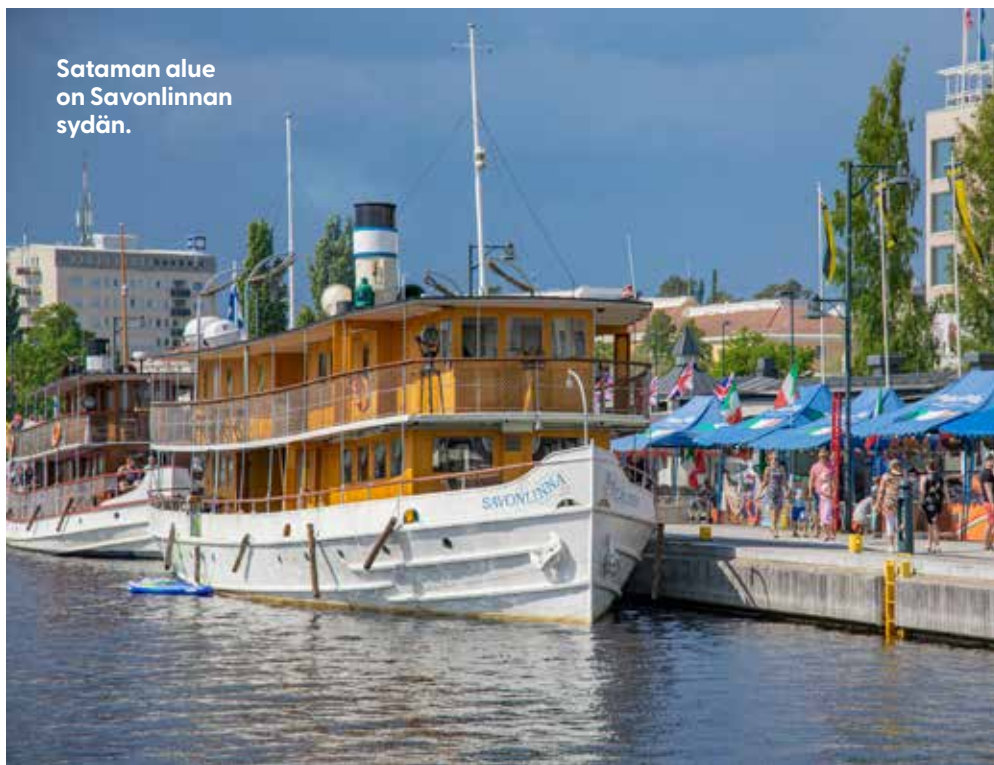
Samalla kun osallistut kesäkuiseen Kansallisen senioriliiton Liittokokoukseen Savonlinnassa, tutustu myös kaupungissa ja sen lähialueilla oleviin nähtävyyksiin ja aktiviteetteihin.

Teksti Kari Martiala | **Kuvat** Savonlinnan kaupunki

Olavinlinna on
perustettu Kyrönsalmen
saarelle vuonna 1475.

Sataman alue on Savonlinnan sydän.

Savonlinna kuuluu Suomen viidentoista vanhimman kaupungin joukkoon ja se on Itä-Suomen vanhin kaupunki. Kaupunki sai alkunsa, kun **Eerik Akselinpoika Tott** perusti Olavinlinnan Kyrönsalmen saarelle vuonna 1475. Olavinlinnan suoje-luspyhimys oli norjalainen viikinkikuningas **Pyhä Olavi**, jonka mukaan valtakunnan itärajan suojaksi Ruotsin ja Venäjän rajalle rakennettu sotalinna nimettiin. Tänä päivänä Olavinlinna on maailman pohjoisin keskiaikainen toiminnassa oleva linna.

Olavinlinnan vieressä olevalle Vääräsaarelle syntyi asutusyhdyksunta, jolle **Pietari Brahe** antoi kaupunkioikeudet ja perusti Savonlinnan kaupungin vuonna 1639. Koska varsinaisia kaupungin perustamisasiakirjoja ei ole koskaan löytynyt, vietetään kaupungin syntymäpäivää vuosittain Pyhän Olavin päivänä 29. heinäkuuta. Kaupunki on tuolloin täynnä ohjelmaa koko perheelle ja kaupunkilaiset nostavat liput salkoon juhlan kunniaksi.

Riihisaaren historia liittyy kiinteästi Olavinlinnan historiaan, ja saarella on linnan perustamisesta lähtien ollut erilaisia huolto-, varasto- ja majoitusrakennuksia. Riihisaarella sijaitsevat Saimaan luonto- ja museokeskus, Savonlinnan maakuntamuseo sekä Savonlinnan seudun matkailu- ja

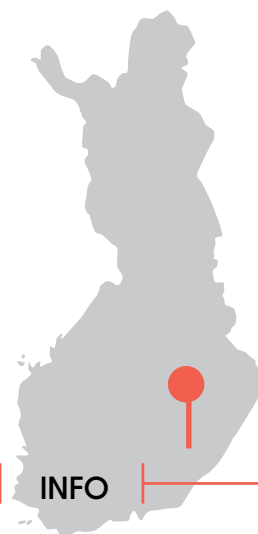
↑ Olavinlinnan välittömässä läheisyydessä sijaitsee "Olavinlinnan musta oinas".

retkeilyinfo. Savonlinnan maakuntamuseo keskittyy Etelä-Savon kulttuurihistorian ja erityisesti Saimaan purjehdushistorian talentamiseen, tutkimiseen ja esittelemiseen.

Saarille rakennettu kaupunki.

Olavinlinna on kaikille suomalaisille tuttu Savonlinnan Oopperajuhlien päänäyttämönä. Linna on auki ympäri vuoden ja se on Savonlinnan tärkein matkailukohde.

Olavinlinnan juurella sijaitsee Wanha Savonlinna puutaloineen ja puistokatui-neen. Savonlinna on rakennettu saarille

INFO

Savonlinna

- ✗ Savonlinnassa käy vuosittain noin puoli miljoonaa matkailijaa.
- ✗ Savonlinnassa asuu 32 872 henkilöä (2020).
- ✗ Kaupungin perustamisvuotena pidetään vuotta 1639.
- ✗ Kaupungin pinta-ala on 3 597,69 km², josta 1 359,58 km² on vesistöjä.

www.savonlinna.fi

Saimaan ja Olavinlinnan syliin. Kaupunki alkoi pikkuhiljaa syntyä 1400-luvun loppupuolella. Olavinlinnan rakentamisen aikaan seudulle tuli linnanrakentajia, käsityöläisiä ja muita linnoituksen palveluksessa ollutta väkeä. Yhdyskunta vakiintui, ja vuonna 1639 Pietari Brahe perusti Savonlinnan kaupungin.

Riihisaari on kohtaamispaikka ja näytelykeskus, jossa viihtyy koko perhe. Riihisaaren näyttelyistä löydät tietoa ja elämyksiä seudun kulttuurihistoriasta ja luonnosta. Riihisaareen voit tutustua omatoimisesti tai opastetusti. Riihisaari on avoinna ympäri vuoden.

Savonlinnan tori sijaitsee aivan keskustan tuntumassa, sataman vieressä. Erityisen suosittu paikallinen herkku on lörtsy, jota saa sekä suolaisena että makeana.

Siniselle Saimaalle. Saimaa on keskeinen osa Savonlinnaa. Aikoinaan Saimaalla

Matkalla

← Kalliolinnan kahvila Sulosaarella on kuuluisa letuistaan. Sinne pääsee kävelysiltä pitkin.

saattoi selata yhtä aikaa jopa pari sataa tervahöyryä, joista legendaarisimpia ovat valkokylkiset höyrylaivat. Euroopan höyrylaivapäikaupunki Savonlinna onkin niitä harvoja paikkoja maailmassa, jossa näillä yli satavuotiailla höyrylaivoilla pääsee edelleen risteilemään. Höyryviheltimen ääni on varma merkki siitä, että kesä on saapunut Savonlinnaan.

Saimaata ei tarvitse ihailla vain rannalta, sillä sisävesiristeilyt ovat kiinteä osa Savonlinnan kesäistä elämänmenoa. Vesille pääsee nostalgisella höyrylaivalla tai moottorialuksella ja järvimatka on leppoisaa tapa viettää kesäpäivää ihaillen upeita maisemia.

Maisemariesteilyjä järjestetään pääsääntöisesti 1.6.–31.8. Maisemariesteilyjen ohella kiinnostuneille on tarjolla erilaisia teemariesteilyjä ja reittiristeilyjä. Erilaisia teemariesteilyjä on tarjolla myös kevät- ja syyskaudella.

Nähtävää Savonlinnan lähiseuduilla.

Punkaharju on nykyisin osa Savonlinnaa. Alue on ollut kansainvälisesti tunnettu matkailukohde jo yli kahdensadan vuoden ajan. Punkaharjulla voi retkeillä ja harrastaa monipuolisesti ympäri vuoden.

Harju on vanha kulkureitti ja ensimmäi-

KUVA:ISTOCK.COM

↑ Punkaharju on vanha kulkureitti ja maantien harjulle rakensivat venäläiset jo 1700-luvulla.

sen maantien harjulle rakensivat venäläiset jo 1700-luvulla.

Punkaharjun kautta kulki tieyhteys Savonlinnasta Viipuriin. Vuonna 1976 valmistui ohikulkutie, joka vie osan liikenteestä pois harjulta. Punkaharjun Valtionhotellin lähistöllä on edelleen pätkä

alkuperäistä, päällystämätöntä harjutietä.

Punkaharjulla sijaitsee myös suosittu matkailukohde Suomen Metsämuseo Lusto, joka tarjoaa oivalluksia ja erilaisia näkökulmia metsän ymmärtämiseen. Lusto sijaitsee keskellä kauneinta itäsuomalaista harju- ja järviluontoa.

Monet galleriat ja näyttelyt Savonlinnassa ja lähiseudulla ovat avoinna ympäri vuoden. Kesäkaudella Savonlinnan seudulla taide-elämä herää eloon, kun pienet galleriat ja näyttelyt avaavat ovensa.

Savonlinnan Oopperajuhlat.

Savonlinnaan kannattaa tulla uudelleen heinäkuussa, sillä silloin kaupunki herää juhlimaan Oopperajuhlia, joka on kansainvälisesti tunnetuin suomalainen kulttuuritapahtuma. Oopperajuhlat käynnistyvät 1.7.2023. Oopperalaulaja **Aino Ackté** järjesti ensimmäiset juhlat Olavinlinnassa vuonna 1912, ja tämän jälkeen Oopperajuhlat on kasvanut kansainvälisen tason kulttuuritapahtumaksi.

Tänä kesänä Oopperajuhlilla koetaan rakastettu *Taikahuilu* sekä uutuus *Romeo & Julia*. Veronalaisen rakkaustarinan pääroolissa nähdään **Marjukka Tepponen**. Juhlien ohjelmassa ovat myös *Sevillan parturi* ja *Viulunsoittaja katolla*.

Galápagos EXPEDITION 25.11.-2.12.2023

KUN VAIN PARAS ON KYLLIN HYVÄ

VÄLIMEREN HELMET 14.8.-21.8.2023

VALITSE SILVERSEAN MAAILMANKUULU,
YLELLINEN & KAIKENKATTAVA LUKSUSRISTEILY

MENOPALUULENNOT Helsingistä,
mahdolliset liittymälennot, yöpymiset ja siirtymät.

MERINÄKÖALASVIITTI.
Max. 600 matkustajan luksusalukset. Huippu-
ravintoloiden herkut & juomat laivalla/sviitissä.

HUIPPUKOhteet, RETKET JA VARUSTEET
sekä asiantuntijavierailut.

HOVIMESTARI- JA 24 H HUONEPALVELU.

TUTUSTU QR-KOODILLA
TAI SOITA: 010 231 6550.

Varaamalla kauttamme ansaitset
Finnair Plus -pisteitä.

Hinnat 8 pv | alk.
11400€

Hinnat 8 pv | alk.
6200€

FINNAIR
PLUS

SILVERSEA®

LOISTORISTEILYT

Kansallisen Senioriliiton matka Islantiin

Islannin kiertomatka 5 pv, 6.-10.9.2023

Tervetuloa mukaan Kansallisen Senioriliiton
ikimuistoiselle matkalle kiehtovaan Islantiin.
Matkalla mukana Suomenkielinen paikallisopas
sekä Senioriliiton järjestöpäällikkö Pia Nyman.

Monipuolinen kiertomatkamme vie luonnonvoimien
muokkaamaan **Islantiin**. Islannin luonto on ainutlaatuinen;
jäätiköitä ja kuumavesilähteitä. Tutustumme yhdessä kuumien lähteiden
ulkoilmakylpylä **Blue Lagoonin**, joka on yksi Islannin suosituimmista
käyntikohteista. Matkalla näemme myös **Kultaisen kolmion**, johon kuuluu
Islannin tunnetuimmat luonnonnähtävyydet kuten kuuluisat **geysirit** eli
kuumat lähteet, henkeä salpaavan upea **Gullfossin vesiputous** sekä
Thingvellirin kansallispuisto. Tutustumme **Islannin etelärannikolta**
löytyviin upeisiin **Seljalandfossin ja Skógafossin vesiputouksiin**.
Islannin pääkaupunki **Reykjavikilla** on tarjottavaa myös
kulttuurinälkäisille, historiaa, museota ja taidenäyttelyitä.

LUE LISÄÄ JA VARAA: matkapaajat.fi/senioriliitto

Kansallinen senioriliitto ry

Lentoaikataulu Icelandair
Helsinki - Reykjavik 15:05 - 15:45
Reykjavik - Helsinki 07:30 - 14:00

HINTA
1770€
alk./hlö 2hh

Teemme retken kuumien lähteiden
ulkoilmakylpylä Blue Lagooniin

Islanti on kuuluisa geysireistä eli maasta
pulppuavista kuumista lähteistä

Näemme Gullfossin henkeä
salpaavan vesiputouksen

Matkalla yövyimme Reykjavikin
upeissa maisemissa

Hintaan sisältyy:

Suorat lennot Icelandairin reittilennoilla • Matkatavarat lennoilla
• Hotelli yöpymiset 2hh aamiaisin • Kuljetukset kohteessa
• Kaupunkikierto Reykjavikissa • Retket: Blue Lagoon
ulkoilmakylpylä, Kultainen Kolmio ja Etelärannikko
• 2 lounasta retkien aikana • Suomenkielisen
paikallisoppaan palvelut kohteessa • Matkalla
mukana järjestöpäällikkö Pia Nyman

Reykjavik Lights hotelli ***

Design-hotelli lähellä Reykjavikin keskustaa.
Hotellissa on ravintola, sisäuima-alttaat ja kuntosali.

MATKAPOJAT

matkapaajat.fi • p. 010 2323 200 ma-pe 10-16

Hinta on alkaen-hinta/hlö 2 hengen huoneessa. Palvelumaksu 0€/netistä, muutoin 12€/varaus. Tarjoushintoja paikkoja rajoitetusti.

				8	9	2		
4	9	8						
				5	7	8		
	1	4	2					
					3	5	4	
	2	1	7					
						9	1	7
		3	8	1				

Vastaa
ja voita!

Mikä oli mielestäsi lehden paras juttu?

Lähetä vastauksesi 30.3.2023 mennessä osoitteeseen Kansallinen senioriliitto, Kansakoulukatu 5 A 6, 00100 Helsinki tai sähköpostilla patina@senioriliitto.fi

Voittajien kesken arvotaan tuotepalkintoja!

KUVA: ISTOCK.COM

10

KYSYMYSTÄ

1. Minä vuonna Lydia Wideman, Mirja Hietamies ja Siiri Rantanen hiihtivät kolmoisvoiton talviolympialaisissa 10 kilometrillä.

- a) 1952
- b) 1955
- c) 1960

2. Mikä oli vanhuuden alkamisaika (keskiarvo) Vanhustyön keskusliiton kyselyssä eri-ikäisten vastaajien mukaan

- a) 68 vuotta
- b) 73 vuotta
- c) 79 vuotta

3. Kesäaika ei ole käytössä

- a) Irlannissa
- b) Valko-Venäjällä
- c) Portugalissa

4. Mikä oli viime vuonna Suomessa eniten myyty henkilöautomerkki?

- a) BMW
- b) Volkswagen
- c) Toyota

5. Montako tuulivoimalaa oli Pohjois-Pohjanmaan alueella vuonna 2022

- a) 147
- b) 392
- c) 550

6. Mitä vuotta pidetään Naton perustamisvuotena?

- a) 1946
- b) 1949
- c) 1952

7. Onko vernissa

- a) kangaslaatu
- b) pintakäsittelyaine
- c) purjevienen osa

8. Mikä oli 15-vuotiaan Janna Jyrkisen sijoitus taitoluistelun EM-kisoissa

- a) 5.
- b) 7.
- c) 8.

9. Mistä asti Riian historiallinen keskusta on ollut Unescon maailmanperintökohde.

- a) 1992
- b) 1997
- c) 2000

10. Kuka oli YK:n ensimmäinen pääsihteeri?

- a) Dag Hammarskjöld
- b) Javier Perez Guellar
- c) Trygve Lie

IDÄN PIKAJUNAN ARVOITUS

*Agatha
Christie*

P I A K A J U N A N A R V O I T U S

Syksyllä 2023

MUSIKAALIKOMEDIA

Tootsie

David Yazbek – Robert Horn

TOOTSIE

Rakastettu komedia uutena musikaalina

PÄÄROOLISSA Joel Mäkinen / OHJAUS Tommi Kainulainen

LIPUT peruslippu alk. 50 €

SUOMEN KANTAESITYS 6.9.2023

Ryhmäedut jo 20 hengen ryhmälle!

LIPUT 0600 30 5757 (1,53 €/min+pvm)

Ryhmämyynti (03) 752 6000 • www.lippu.fi

LAHDEN
KAUPUNGINTEATTERI

NOKIAN KESÄTEATTERI 2023

Kultaiset Korvarenkaat

Lippujen hinnat:

25/22/12 €

Esitykset:

Ryhmät: 22 €

28.6. - 6.8.2023

(väliaikatarjoilu 6 €)

Musiikki: Sami Varvio / Eeva Oksala

Käsikirjoitus ja ohjaus: Heli Pitkänen

www.nokianteatteri.fi

050 346 8464

OOPPERA
BALETTI

OOPPERAN JA BALETIN AREENA- KIERTUE 2023

**Kaikki suosikit
yhdessä esityksessä**

LIPUT
39/45€

OULU, OULUHALLI | LA 6.5.

ROVANIEMI, LAPPI AREENA | KE 10.5.

JOENSUU, JOENSUU AREENA | LA 13.5.

HELSINKI, HELSINGIN JÄÄHALLI | KE 17.5.

TURKU, GATORADE CENTER | KE 24.5. & TO 25.5.

oopperabaletti.fi

Puhelinpalvelu 09 4030 2211, ma-pe 10-18, la 12-18

Ryhmämyynti 09 4030 2210, ma-pe 10-16

KYSY EDULLISEMMISTA RYHMÄLIPUISTA

Matti Niiranen

Meidän Matti seniorin asialle.

Hyvä helsinkiläinen seniori!
Äänestetään meidän Matti eduskuntaan.
Matti on toiminut aikaisemmin yli viisi vuotta
Kansallinen senioriliitto ry:n toiminnanjohtajana.
Hän on 60-vuotias, aito seniorielämän asiantuntija.

Matin senioritavoitteita:

- Terveydenhuollon lähipalvelut on turvattava.
- Eläkkeiden verotus oikeudenmukaiseksi.
- Kela-korvauksien tasoa on nostettava.
- Kotitalousvähennystä on korotettava.
- Senioreiden järjestöjä on tuettava.
- Stoppi ikäsyrrinnälle!

Matti Niiranen - Uusi ote asioihin.

Valtiotieteiden maisteri, yrittäjä
Kokoomuksen kansanedustajaehdokka Helsingissä
Kansallisen senioriliiton toiminnanjohtaja 2016-21
Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsen 2021-
Jäsen senioriliiton helsinkiläisessä yhdistyksessä

Seniori-Matti eduskuntaan!

Tervetuloa mukaan Matin tiimiin. Lue lisää kotisivuilta.

Ole yhteydessä suoraan Mattiin ja kysy lisää:

Matti Niiranen, p. 040 501 9192 sähköposti matti@mattiniiranen.fi

www.mattiniiranen.fi

KOKOOMUS - Helsinki

